

Opinion Letter/Düşünce Yazısı

“Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde

“Border is Honor”: In the Footsteps of Secular Populist Nationalism

Fatih YAŞLI¹

Öz

Türkiye’de son yıllarda milliyetçiliğin yeni bir versiyonunun yükselmekte olduğuna dair gözlemler ve değerlendirmeler vardır. Seküler milliyetçilik olarak adlandırılan bu milliyetçiliği “yeni” kılan onun seküler karakteri değildir; çünkü geçmişte de Türk milliyetçiliğinin seküler formlarına rastlanmıştır. Günümüz seküler milliyetçiliği geçmişten farklı olarak göçmenleri/sığınmacıları esas beka tehdidi olarak görmekte, Türklüğe yönelik asıl tehlike olarak onları işaret etmekte, “biz ve onlar” ayrımını bunun üzerine kurmaktadır, dolayısıyla ona yeni ve “popülist” karakterini veren budur. Oluşum halindeki seküler-popülist milliyetçiliğin henüz teorisyenleri, fikir adamları, yayın organları vs. yoktur. Dolayısıyla bu çalışmada “seküler-popülist milliyetçiliğin hayaleti”nin peşine düşülmüş, bunun için de odağa göçmenler/sığınmacılar konulmuş, seküler-popülist milliyetçiliği kavramayı kolaylaştırdığı düşünülen önemli hadiseler ve kimi siyasi figürlerin ve oluşumların göçmenlere/sığınmacılara yönelik söylem ve politikalarına yakından bakılmıştır. Çalışmadaki ağırlıklı yeri ise göçmenlere/sığınmacılara yönelik tutumuyla Ümit Özdağ ve Zafer Partisi oluşturmuş, partinin manifestosu, programı ve Ümit Özdağ’ın “popülist performansı” ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Çalışma seküler milliyetçiliğin “imkânları” ve Türkiye siyasetinin geleceğindeki yeri üzerine bir tartışmayla sona ermektedir.

Jel Kodları: Z00, Z19, P00

Anahtar Kelimeler: Seküler Milliyetçilik, Göçmenler/Sığınmacılar, Suriyeliler, Sağ Popülizm, Zafer Partisi

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, fatih_yasli@yahoo.com, ORCID: 0000-0001-8008-5777

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

Abstract

There are several observations and assessments on the rise of a new version of nationalism in Turkey. What makes this version of nationalism -which is called secular nationalism- is not the fact that its secularist characteristics, as the secular forms of Turkish nationalism had already existed in the past. The present day secular nationalism is distinguished from its past versions by asserting that immigrants/refugees are the real threat to the survival of the nation and Turkishness and building an us/them distinction based upon this assertion. This new version of nationalism gains its populist and fresh character by this means. The secular-populist nationalism is still in development and does not have any theoretician, ideologue, or media outlet yet. Therefore, this study pursued the "specter of secular-populist nationalism". To do that, it focuses on the subject of immigrants/refugees by inspecting the important incidents that explain the grip of secular-populist nationalism and the discourse and policies of specific political figures and organizations towards immigrants/refugees. The study focuses on Ümit Özdağ and his Zafer Party most because of their attitude towards immigrants/refugees and inspects the manifesto and program of the party and Ümit Özdağ's populist performance in great detail. This study ends with a debate on the possibilities of secular nationalism and its place in the future of Turkish politics.

Jel Codes: Z00, Z19, P00

Keywords: *Secular Nationalism, Immigrants/Refugees, Syrians, Right-Wing Populism, Victory Party*

1. Giriş

Türkiye siyasetinde son yıllarda “seküler milliyetçilik” olarak adlandırılan bir akımın ortaya çıkmakta olduğuna dair işaretler ve buna dair değerlendirmeler vardır.² Milliyetçi Hareket Partisi’nin 2016’dan itibaren Adalet ve Kalkınma Partisi’yle bir müttefiklik ilişkisi tesis etmesi ve 2018 yılında bu ilişkinin “Cumhur İttifakı” adıyla resmileşmesinin ardından ülkücü hareket içerisinde bir bölünme yaşanmış, Meral Akşener öncülüğünde ayrılan bir grup İyi Parti (İYİP) adıyla partileşmiştir. Daha sonra ise İyi Parti’den Ümit Özdağ öncülüğünde bir grup ayrılarak Zafer Partisi’ni (ZP) kurmuştur. Bu süreçte dair yapılan değerlendirmelerde her iki partinin de “seküler” karakteri merkezi bir yer teşkil etmiştir. Ancak “seküler milliyetçilik” henüz rüşeym halinde olduğundan ve amorf bir nitelik taşıdığından sadece bu iki partiye indirgenemez. Seküler milliyetçiliğin -henüz- teorisyenleri, fikir insanları, fikir dergileri, yayınları, kadroları bulunmamaktadır ve seküler milliyetçilik teorize edilmiş, bütünlüklü bir siyasi akım değildir. Kendilerine seküler milliyetçi diyen kitlelerin siyasal tercihleri de yüzergezer bir nitelik taşımakta, tek bir partiye yönelmemektedir. Bu nedenle seküler milliyetçiliği şimdilik toplumun geniş kesimlerini kat eden bir ruh hali, bir hissiyat olarak ele almak, onu anlamak için iyi bir başlangıç noktası teşkil edecektir. Bu ruh halini, bu hissiyatı belirleyen temel olgu ise Türkiye’nin yaşadığı çoklu kriz konjonktürüdür.

Türkiye, özellikle son iki yıldır çok büyük bir “bölüşüm krizi” yaşamakta, hızla artan enflasyon karşısında geniş kitlelerin alım gücü giderek erimekte, üretilen zenginlikten sermayenin aldığı pay giderken artarken emeğin aldığı pay azalmaktadır.³ Bölüşüm krizinin derinleşmesine bir rejim ve hegemonya krizi de eşlik etmektedir. “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” adıyla 2018’de resmi olarak yürürlüğe giren yeni rejim, Meclis’i etkisizleştirmiş, yargıyı kendisine bağımlı hale getirmiş, devlette liyakat kriterlerini büyük ölçüde kaldırmış, kurumların özerkliğini yok etmiş, dinselleşme politikalarını hızlandırmış ve daha da otoriterleşmiştir. Bunun sonucunda toplum iktidar yanlıları ve iktidar karşıtları, hatta iktidarı şahsında cisimleştiren kişi Tayyip Erdoğan olduğu içim “Erdoğanlılar”-“Erdoğan karşıtları” şeklinde tam ortasından ikiye ayrılmış, 14 Mayıs seçim sonuçlarının bir kez daha gösterdiği üzere bütün bir siyasal alanı bu ikilik belirler hale gelmiştir. Kendi rejimini inşa etmiş bir parti olarak AKP elindeki bütün devlet olanaklarını kullanarak ve ittifakları aracılığıyla Meclis çoğunluğunu, Erdoğan ise cumhurbaşkanlığını almıştır ama hem AKP’nin oylarındaki düşüş hem de toplumun neredeyse yarısının adeta bir referandum haline gelen cumhurbaşkanlığı seçimlerinde “hayır”ı işaret edecek şekilde oy kullanması AKP’nin hegemonya üretme kapasitesinin giderek zayıfladığını ve bir meşruiyet krizi yaşandığını ortaya koymuştur.⁴

Kriz yüklü bu konjonktür yıllardır devam eden göçmen/sığınmacı akınıyla birleşince, bu konjonktürün sorumlusu olarak görülen AKP iktidarına ve Erdoğan’a yönelik toplumsal tepki, göçmenlerin, sığınmacıların varlığından duyulan bir “infial” haliyle birleşmekte, AKP’ye yönelik tepkiler göçmen/sığınmacı meselesi üzerinden dolayım olarak verilmektedir. Öyle ki

² Başlangıç nitelikli ama kapsamlı değerlendirmeler için bkz. *Birikim*, Sayı 398-399’da yer alan “Milliyetçilik: Yeni ve Hep” başlıklı dosyada yer alan yazılar, Haziran-Temmuz 2022. Ayrıca bkz. (Altundağ, 2022) ve (Saraçoğlu, 2023).

³ Korkut Boratav yaşanan krizi “emek-karşıtı bir bölüşüm şoku” olarak tarif etmektedir. Bunun için bkz. <https://haber.sol.org.tr/yazar/isci-sinifinin-bolusum-soku-2022de-devam-etti-368207>

⁴ Bu krizin bütünlüklü bir değerlendirmesi için bkz. (Açıkel, 2023)

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

sonuç kısmında daha ayrıntılı tartışacağımız üzere cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turuna damgasını vuran hadise sığınmacılar/göçmenler olmuş, taraflar kozlarını adeta göçmenler/sığınmacılar üzerinden paylaşmışlardır. İşte seküler milliyetçilik, AKP'nin yarattığı çoklu kriz konjonktürünün yükünün bir “infial” haliyle göçmenlerin/sığınmacıların üzerine yıkılmasından ve bu infial üzerinden bir teyakkuz hali yaratılmasından doğmuştur ve bu haliyle “yeni” olarak adlandırılmayı hak etmektedir. Ancak bu yeni seküler milliyetçiliği yeni kılan taşıdığı seküler karakter değildir; çünkü Türk milliyetçiliği ile sekülerizmin ilişkisinin mazisi hayli eskiye uzanmaktadır. O halde seküler milliyetçiliğin günümüz versiyonunu yeni kılan nedir? Bize göre bu sorunun yanıtı onun “beka tehdidi” olarak gördüğü şeydedir ve bu da esas olarak göçmenler/sığınmacılardır. Yeni seküler milliyetçilik, 20 yıllık AKP iktidarının bir ürünüdür ama “beka tehdidi” olarak gördüğü şey doğrudan ne AKP ne de siyasal İslam'dır; yeni seküler milliyetçilik beka tehdidi sıralamasının ilk başına göçmenleri/sığınmacıları yazmış durumdadır. Buna göre Türklüğe yönelik en büyük tehdit bugün göçmenler/sığınmacılardır ve bu tehdide karşı Türk milletinin acilen teyakkuz geçmesi lazımdır.

Beka tehdidinin göçmenler/sığınmacılar olarak belirlenmesi, seküler milliyetçiliği batıdaki neo-faşist, sağ popülist akımlara yaklaştırır ve ona popülist bir karakter verir. Seküler milliyetçiliğin toplum tarafından alınılması popülist bir dolayım ile gerçekleşir; göçmenlere/sığınmacılara yönelik tepki siyasetçi ya da kanaat önderlerinin popülist performanslarıyla yaygınlaşır, genel bir kamuoyu kanaati halini alır. Bu nedenle söz konusu olan sadece seküler değil, seküler-popülist bir milliyetçiliktir. Seküler-popülist milliyetçilik, Batıdaki muadilleri gibi “biz”in karşısına göçmenleri/sığınmacıları yerleştirir; onları milletin saflığını bozan, varlığı için bir tehdit oluşturan, milletle vatan arasındaki bağları koparmaya, milleti vatansız bırakmaya hizmet eden güncel ve en önemli düşman olarak görür. Yaşanan çoklu krizin müsebbibi olarak göçmenler/sığınmacıları hedef tahtasına yerleştirir ve krizden çıkış için derhal Türkiye'den gönderilmelerini talep eder. Göçmen ve sığınmacılara yönelik ırkçı, gayri insanileştirici, kriminalize edici bir söylem ve eylem pratiğini popülist yöntemlerle, yani yalan haberlerle, provokatif açıklama ve eylemlerle, sosyal medyayı etkili bir şekilde kullanarak dolaşıma sokar ve siyasal alandaki yerini bunlar üzerinden bulur.

Peki teorisyenleri, kadroları, dergileri, yayınları olmayan, hatta seküler milliyetçi olarak adlandırılan partilerin bile kendilerinden böyle bahsetmedikleri bir siyasal akım nasıl incelenebilir? Bizim bu soruya bu çalışmada vereceğimiz yanıt, yukarıda sözünü ettiğimiz göçmenlerden/sığınmacılardan kaynaklı infial ve bunun üzerinden yaratılmak istenen teyakkuz halinin peşine düşmek, seküler milliyetçiliğin göçmen ve sığınmacılara bakışına odaklanmak olacaktır. Bunun için ise öncelikle sözünü ettiğimiz hissiyatın gözle görünür hale gelmesini sağladığını düşündüğümüz hadiseye, yani 2021 yılındaki büyük orman yangınlarına ve akabinde İstanbul'un çeşitli noktalarına “Hudut Namustur” yazılı pankartlar asılmasına bakacağız. Bu pankartlarda yer alan “Öfkeli Genç Türkler” imzası ise çıkış noktamız olacak. Ardından seküler milliyetçiliği dört başı mamur bir şekilde teorize etme çabasındaki şimdilik yegâne isim olan Bahadırhan Dinçaslan'ın bu -yetersiz olduğunu düşündüğümüz- çabasına ama özellikle göçmen/sığınmacı meselesine dair söylediklerine odaklanacağız. Sonrasında ise İYİP'e uzunca bir parantez açacağız ve oradan da yukarıda sözünü ettiğimiz infial ve teyakkuz halini siyasal stratejisinin temelini yerleştiren Ümit Özdağ'a ve Zafer Partisi'ne geçeceğiz. Bu,

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

partinin manifestosuna ve programına olduğu kadar, Özdağ'ın bir siyasetçi olarak göçmen ve sığınmacılara yönelik infial ve teyakkuz halini diri tutmak, kitleselleştirmek ve kendi partisine kanalize etmek için sergilediği sağ popülist performansa da bakmak anlamına gelecek. Sonuç bölümünde ise seküler milliyetçiliğin 14 Mayıs seçimleri sonrasında ne devredeceğine ve siyasal alan yeniden şekillenirken o alanda nasıl bir yer kaplayacağına dair bir tartışma yürütecek ve çalışmayı nihaylendireceğiz.

2. Seküler-Popülist Milliyetçiliğin Hayaleti

Bir siyasal akım üzerine çalışmak, onu incelemek, araştırmak o akımın ortaya çıktığı konjonktürü, tarihsel öncüllerini, düşünsel kökenlerini, ideologlarını, fikir adamlarını ve onların yazdıkları kitapları, makaleleri, çıkardıkları yayınları bütünlüklü bir perspektifle ele almayı gerektirir. Türkiye'de bir süredir "seküler milliyetçilik" olarak adlandırılan yeni bir akımın siyasal alanda yerini almaya başladığı ve özellikle genç kuşaklar arasında rağbet gördüğü gözlemlenmektedir.⁵ Bu yeni akım, üzerine düşünülme ve incelenme hak etmektedir ama ortada bunu neredeyse imkânsız kılan bir "tuhafılık" vardır: Seküler milliyetçilik, klasik milliyetçilikten ve diğer siyasal ideoloji ve akımlardan farklı olarak, henüz bir entelektüel çevre ya da bir grup ideolog tarafından bütünlüklü bir şekilde teorik çerçevesi çizilmiş ve toplumla buluşturulmuş olan bir akım değildir. Seküler milliyetçiliğin ilerleyen sayfalarda üzerinde duracağımız şekilde birkaç istisna dışında fikir adamları ve ideologları yoktur. Okuyabileceğiniz, üzerine fikir yürütebileceğiniz ve tartışabileceğiniz akademik, teorik ve politik yayınları da bulunmamaktadır. Dahası ve hepsinden önemlisi siyasal alanda her ne kadar kendilerine dışarıdan seküler milliyetçilik atfedilse de iki milliyetçi parti, İYİ Parti ve Zafer Partisi bu kavramı kullanmaktan kaçınmakta, sekülerleşme-dinselleşme ikiliğine dayalı bir siyasal strateji izlememektedirler.

Peki durum buyken seküler milliyetçiliğin varlığına ve hatta yükselişine dair bilgimizin kaynağı nedir? Seküler milliyetçilik yeni olmasından kaynaklı olarak henüz amorf haldedir ve bu amorflik ona mevcut karakterini de vermektedir. Onun varlığını ancak dağınık, parçalı, yüzergezer bir halde gözlemleyebiliriz, bunun için de daha çok sosyal medyaya bakmamız gerekir. Seküler milliyetçilik, kendi varlığını bize daha çok "istisna halleri"nde, kriz durumlarında gösterir; çünkü çoğu kez kendisini bir teyakkuz ve infial hali üzerinden var eder. Bu teyakkuz ve infial halinin merkezinde ise göçmenler/sığınmacılar vardır ve sözünü ettiğimiz bu hal sağ popülist yöntemlerle, özellikle de sosyal medya üzerinden inşa edilir. Seküler milliyetçiliği "yeni" kılan da budur, seküler milliyetçiliğin daha önceki versiyonlarından farklı olarak günümüz seküler milliyetçiliğinin "kurucu ötekisi" göçmenler/sığınmacılardır. Sığınmacılar/göçmenler ya da halk arasındaki genel kullanımına atıfla söyleyecek olursak "Suriyeliler" en büyük tehlike kategorisine yerleştirilirler ve yaşanan ekonomik krizin müsebbibi olmaktan tutun da cihatçı teröre uzanan bir genişlikte popülist bir performans sergilenerek şeytanlaştırılırlar. Göçmenlere/sığınmacılara yönelik bu teyakkuz ve

⁵ Bu yükselişin ve rağbetin 28 Mayıs seçim sonuçlarına doğrudan bir yansıması olmuştur. Buna dair yapılan değerlendirmeler için örneğin bkz. <https://www.indyturk.com/node/633151/siyaset/t%C3%BCrkiyede-milliyet%C3%A7ilik-%C3%A7e%C5%9Fitleniyor-partiler-b%C3%B6l%C3%BCnd%C3%BCk%C3%A7e-ald%C4%B1klar%C4%B1-toplam-oy>

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

infial hali kendisini esas olarak sosyal medyada gösterir ve onun üzerinden duyurur. Seküler milliyetçiliğin taleplerini dile getirdiği bir mitinge, yürüyüşe, protesto eylemine rastlamak neredeyse imkânsızdır, seküler milliyetçilik henüz sokakta olmayan bir akımdır ve esas mecrası sosyal medyadır. Seküler milliyetçiliği ve onun teyakkuz ve infial yüklü ruh halini çoğu kez "hakikat-sonrası" çağa özgü bir şekilde yalan haberler, montaj videolar, editlenmiş görüntüler üzerinden sosyal medya aracılığıyla görebiliriz. Bu infial ve teyakkuz hali uzun yıllar boyunca düzenli bir şekilde sosyal medyadan, Whatsapp yazışma gruplarından ve kulaktan kulağa yayılan yalanlar aracılığıyla inşa edilmiştir. Suriyelilerin devletten maaş aldığı, üniversiteye sınavsız olarak girdikleri, üniversiteye girenlerin hepsine burs bağlandığı, elektrik, su doğalgaz, telefon faturası, araç muayene ücreti ve motorlu taşıtlar vergisi ödemedikleri, hastanede sıra beklemedikleri, memur olarak işe alındıkları, sınavsız bir şekilde öğretmen olarak atandıkları, Suriyeli esnafın vergiden muaf olduğu gibi çok sayıda yalan düzenli ve ısrarlı bir şekilde paylaşılmış, toplumun önemlice bir bölümü de bu yalanlara inanmıştır.⁶

Türkiye Sosyal Ekonomik Siyasal Araştırmalar Vakfı'nın 2021 yılında hazırladığı "İstanbul'da Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Algı ve Tutumlar: Partizanlık Yabancı Karşıtlığı, Tehdit Algıları ve Sosyal Temas" adlı raporda yer alan veriler Türkiye toplumunun Suriyelilere bakışını çok net bir şekilde ortaya koymaktadır.⁷ Rapor kapsamında yapılan ankette, katılımcıların yüzde 70,8'i Suriyeli sığınmacıların Türk vatandaşlarının iş imkanlarını azalttığı, yüzde 66,1'i çok çocuk yaparak nüfus dengesini bozduklarını, yüzde 59,8'i modern yaşam tarzına tehdit oluşturdukları, yüzde 58,8'i kamusal alanlardan faydalanmayı zorlaştırdıkları, yüzde 57,8'i eğitim hizmetlerinin kalitesini düşürdükleri, yüzde 57,6'sı kadın ve çocuklara yönelik saldırıları artırdıkları, 57,3'ü sağlık hizmetlerinin kalitesini düşürdükleri ve % 57,2'si seçimlerde oy kullanarak sonuçlara etki ettikleri yönündeki önermelere "katılıyorum" şeklinde yanıt vermiştir.

Anket kapsamında verilen yanıtlar Suriyelilere yönelik sosyal mesafeyi de göstermektedir. "Oturduğum mahalleye Suriyeli ailelerin taşınmasından rahatsız olurum" önermesine "kesinlikle katılıyorum" diyenlerin oranı yüzde 27,1, "katılıyorum" diyenlerin oranı 25,3'tür. "Bir Suriyeli sığınmacının komşum olmasından rahatsız olurum" şeklindeki önermeye yüzde 29,3 oranında "kesinlikle katılıyorum", yüzde 25,6 oranında "katılıyorum" yanıtı verilmiştir. "Suriyeli bir sığınmacıyla arkadaş olabilirim" önermesine "kesinlikle katılmıyorum" diyenler yüzde 29,2'yi, "katılmıyorum" diyenler yüzde 24,4'ü bulmaktadır.

Çalışmanın sonuçları Suriyelilerin kamplara yerleştirilmeleri/geri gönderilmeleri konusunda da toplumda genel bir mutabakatın hâkim olduğunu göstermektedir. Suriyelilerin nerede yaşaması gerektiği konusundaki soruya "Suriye'de güvenli bölgelere yerleştirilsinler" diyenlerin oranı yüzde 25,5, "Türkiye içinde mülteci kamplarına yerleştirilsinler" diyenlerin oranı 22,8, "güvenliklerine bakılmaksızın sınır dışı edilsinler" diyenlerin oranı yüzde 19,6'dır.

Bu altyapıyla birlikte infial ve teyakkuz halinin yaratılması son derece kolaylaşır. Sınırdan kabilelerle geçen Afgan ya da Suriyeli göçmenlerin, İstiklal Caddesi'nde yürüyen ya da

⁶ Göçmen/sığınmacı meselesiyle ilgili olarak kamuoyunda çokça konuşulan yanlış bilgiler için bkz. <https://multeciler.org.tr/suriyelilerle-igili-dogru-bilinen-yanlislar/>

⁷ Rapor için bkz. <https://tr.boell.org/tr/2021/06/10/istanbulda-suriyeli-siginmacilarya-yonelik-algi-ve-tutumlar>

vapurları dolduran Arap turistlerin görüntüleri sosyal medyada infial yüklü yorumlar eşliğinde yüz binlerce kez paylaşılır ve buradan bir teyakkuz hali yaratılır. Ülkenin sessiz bir Arap istilası altında olduğu söylenir, orman yangınlarını göçmenlerin çıkardığı iddia edilir, sıradan ve münferit bir mahalle kavgası birden bire Türklerle çoğu kez “Suriyeliler” olarak kodlanan göçmenler arasındaki bir kavga, bir çatışma olarak sunulur, Suriyeliler bir taciz ya da tecavüz olayının ilk şüphelisi ilan edilir ya da şüpheli/fail zaten bir Suriyeli ise bu olay anında bütün Suriyelilere teşmil edilir ve bütün sığınmacıların/göçmenlerin sınır dışı edilmeleri talep edilir. “Hudut namustur” ve “Ülkemde mülteci istemiyorum” sloganlarıyla “hashtag” çalışması yapılır, yüz binlerce kişi konuya dair “tweet atar”, paylaşımlarda bulunur.

İstisna hallerinde ve kriz durumlarında daha da belirgin hale gelen bu ruh halini besleyen çekirdek argüman “Arabizasyon/Araplaştırma”dır. Seküler milliyetçilik 20 yıllık AKP iktidarına ve onun politikalarına yönelik bir öfkenin ürünüdür ama bu öfke doğrudan siyasal İslam’a, AKP’nin izlediği İslamizasyon politikalarına, tarikat ve cemaatlere yönelmez. Yaşanan dönüşüm “Araplaştırma” olarak adlandırılır ve demografik değişim üzerinden okunur. Buna göre Türkiye Batılı güçler ve AKP iktidarının işbirliğiyle bir “demografi mühendisliği”ne tabi tutulmakta, Anadolu toprakları bilinçli bir şekilde Türksüzleştirilmekte ve Araplaştırılmaktadır. Göçmenlerin/sığınmacıların ya da aynı anlama gelmek üzere Suriyelilerin Türkiye’ye gelişleri planlı, programlı şekilde gerçekleşen bir “sessiz işgal” ya da “sessiz istila”dır. Çok da uzak olmayan bir gelecekte ülkenin demografik yapısı tamamen değişecek ve Türkler azınlık konumuna düşecektir. Bu nedenle Türkiye’nin öncelikli meselesi sığınmacı/göçmen meselesinin çözülmesidir ve bu çözüme Suriyelilerin “gerekirse zorla gönderilmesi” de dâhildir. Bu nedenle seküler milliyetçiliği, artık küresel bir fenomen haline gelen göçmen/sığınmacı karşıtı sağ popülist/neo-faşist akımlar içerisine yerleştirmek, seküler-popülist milliyetçilik olarak adlandırmak ve öyle analiz etmek gerekmektedir.

3. Beka Tehdidini Yeniden Tarif Etmek

Ziya Gökalp ve Yusuf Akçura’dan bugüne Türk milliyetçiliğinin dinle olan ilişkisi daha genel bir tartışmanın parçası olmakla birlikte, günümüz seküler milliyetçiliğini “yeni” kılanın ne olduğunu anlamak için onu ülkücü milliyetçilik içerisine yerleştirip oradan anlamaya çalışmak daha faydalı olacaktır. Çünkü seküler milliyetçilik ülkücü milliyetçiliğin içerisinden ve ona bir tepki olarak neşet etmiştir. İYİ Parti, Zafer Partisi gibi partiler, Ümit Özdağ, Sinan Oğan gibi siyasi figürler ve seküler milliyetçiliği teorize etmeyen çalışan Bahadırhan Dinçaslan gibi isimler MHP yönetimine muhalif ülkücülerdir. Sosyal medyadaki seküler milliyetçi personalar Atatürk’ten “başbuğ” diye bahsetmekte, Nihal Atsız’ın ırkçı milliyetçiliğine yakın durmakta, “Tanrıdağı kadar Türk, Hıra Dağı kadar Müslüman” formülasyonunda çubuğu Tanrıdağı’na doğru bükmekte, ittihatçılığı ve özellikle Enver Paşa’yı Turancılıkla özdeşleştirmekte ve sahiplenmektedirler.⁸ Seküler milliyetçilik bu haliyle AKP döneminin başka bir seküler milliyetçi akımı olarak nitelendirebileceğimiz ulusalcılıktan ayrılır. Ulusalcılığın Attila İlhan, Erol Manisalı, Birgül Ayman Güler gibi teorisyenleri sol-Kemalizm diyebileceğimiz geleneğin temsilcisidirler ve temel çelişkinin küreselleşme ile ulus-devlet arasında olduğunu düşünürler, anti-emperyalist bir söylemi benimserler ve neoliberalizm karşısında daha

⁸ Erlik, Militer Doktrin, Hudut Namustur gibi sosyal medya hesapları bu konuda ilk akla gelenlerdir.

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

kamucu/eşitlikçi bir ekonomi modelinden yanadırlar (Güler, 2015; Güzel, 2018). Oysa yeni seküler milliyetçiliğin antiempyralist söylemi son derece zayıf olduğu gibi solla da arasında ciddi bir mesafe vardır ve antikomünist karakteri de açıktır; çünkü az önce belirtmiş olduğumuz üzere esas olarak ülkücülüğün içerisinde ve ona tepki olarak doğmuştur.

Ülkücü milliyetçiliğin tarihine bakıldığında onun dinle kurduğu ilişkinin farklı dönemlerde farklı mahiyetler taşıdığını görebiliriz. Ülkücü milliyetçiliğin kurucu lideri ve birkaç teorisyeninden biri olan Alparslan Türkeş, arkadaşlarıyla birlikte 1965 yılında Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nin (CKMP) yönetimini ele geçirdikten sonra seküler bir milliyetçi söylem tutturmuştur. Seküler/Atatürkçü bir eğitim almış ve Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde yetişmiş subay kadrolar tarafından kurulan CMKP, 1969 Adana Kongresi'nde adını değiştirip Milliyetçi Hareket Partisi yaparken bu seküler milliyetçilik anlayışı da değişecek ve parti "Tanrıdağı kadar Türk, Hıra dağı kadar Müslüman" sloganının da gösterdiği üzere Türk-İslam sentezci bir çizgiye evrilecektir. Bu evrilme beraberinde bir ayrışmayı da getirecek, "Türkeşçiler" kongre sonrası birkaç yıl boyunca devam edecek bir süreç içerisinde partinin Türk-İslam sentezci dönüşümüne itiraz eden ve daha seküler bir milliyetçilikten yana olan "Atsızcılar"ı kimi zaman şiddete başvurarak tasfiye edeceklerdir (Ertekin, 2002; Bora & Can, 2000, Yaşlı 2014).

Ülkücü hareketin İslamize olmasıyla siyasal şiddet arasında doğrudan bir bağlantı olduğu söylenebilir. CKMP'den MHP'ye dönüşüm süreci aynı zamanda Soğuk Savaş konseptine uygun bir şekilde partinin adım adım antikomünist bir paramiliter yapılanmaya, bir sokak gücüne dönüşüm sürecidir. Bu süreçte partinin militan kadroları çoğunlukla dindar-muhafazakâr ailelerin taşradan büyük şehirlere okumaya gelen çocuklarından oluşacaktır. Bu genç kadroları komünizmle mücadelede motive etmek için din bir gaza ve şehitlik ideolojisi işlevi görmüş, komünizmle mücadele hem vatanın hem de dinin savunusu olarak sunulmuştur. 12 Mart darbesinin yarattığı kesintinin ardından, 1974 affıyla birlikte sol yeniden yükselişe geçtiğinde siyasal kutuplaşma daha da derinleşecek, siyasal şiddet de artacaktır. Özellikle 1977-80 arası Türkiye'de bir tür iç savaş yaşanacak, ölmenin ve öldürmenin sıradanlaştığı bir konjonktürde bir manevi dayanak arayışının sonucu olarak ülkücülüğün İslamizasyonu da hızlanacaktır (Yanardağ, 2002; Bora & Can, 2000; Yaşlı, 2019).

Bu dönüşümün hareket içerisindeki bir ayrışmaya doğru gidişinde 12 Eylül darbesi kritik uğraklardan biridir. Devletin sadece devletle birlikte mücadele ettikleri devrimcileri değil kendilerini de cezaevlerine doldurmasıyla birlikte ülkücüler bir iç hesaplaşma yaşayacaklar ve militan kadroların önemlice bir bölümü cezaevlerinde İslam'ı keşfedip Türklüklerini geri plana iterek Müslümanlığı varoluşlarının merkezine yerleştireceklerdir. İşte bu dönüşümün ayrışmaya döndüğü hadise ise hareketin 12 Eylül öncesindeki sokak organizasyonunu yöneten Muhsin Yazıcıoğlu'nun hareketin kurucu lideri Türkeş'e "Türk-İslam ülkücülerini" adına bayrak açması ve 1993 yılında Büyük Birlik Partisi'ni (BBP) kurması olacaktır (Atay, 2022).

Ülkücü hareketin söyleminde 1990'lı yıllarda din giderek geri plana düşmüştür ama bunun tek nedeni sadece BBP ayrışması değildir, başka faktörler de söz konusudur. Öncelikle, 1990'ların başında Sovyetler Birliği'nin dağılması ve reel sosyalizmin çözülüşü ile birlikte Türki cumhuriyetler bağımsızlıklarını ilan etmişler bu da Turan hayallerini yeniden canlandırmıştır.

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

Türkiye'nin "ağabeyliğinde" ve "Adriyatik'ten Çin Seddi'ne Türk dünyası" sloganıyla Türki cumhuriyetlerin bir tür siyasal birlik kurabilecekleri fikri Türkçü söylemi daha baskın hale getirirken dini söylem giderek daha geri plana itilmiştir. İkincisi, 1990'lı yıllar boyunca dinsellemenin asıl taşıyıcısı Necmettin Erbakan'ın Milli Görüş hareketi ve Refah Partisi olmuş, İslamcılığın "esas sahibi"nin ortaya çıkışıyla birlikte MHP bu alanı Milli Görüş'e terk etmek zorunda kalmıştır. Üçüncü olarak, devletin özellikle 28 Şubat süreciyle birlikte siyasal İslam'ın siyasal alandaki sınırlarını yeniden çizmeye yönelik hamlesiyle birlikte MHP de bu sürecin bir parçası olmuş, İslamcılığın ve Refah Partisi'nin karşısındaki cephede yer almıştır. Dördüncüsü, aynı yıllarda özellikle PKK ile mücadelenin etkisiyle bir pop-milliyetçi dalga yaşanmış, araba plakalarına Türk bayrağı etiketi yapıştırmak, ay yıldızlı kolyeler takmak, futbol maçlarında İstiklal Marşı okumak gibi yeni ritüellerle şehirli ve seküler niteliği baskın bir milliyetçilik moda haline gelmiştir (Bora & Can, 2004; Yaşlı, 2019).

3 Kasım 2002 seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi'nin iktidara gelmesiyle birlikte MHP de muhalefetteki yerini almış, AKP'nin ilk dönemindeki Avrupa Birliği üyeliği, Kıbrıs meselesi, çözüm süreci vb. "demokratik açılımlar"a karşı devletçi-milliyetçi çizgide bir muhalefet sergilemiştir. Ancak özellikle 15 Temmuz darbe girişiminin ardından AKP'nin Gülen Cemaati ile kurduğu ittifakın bozulmasıyla birlikte MHP, "PKK ve FETÖ'den kaynaklı beka tehdidi"ne karşı AKP'yle ittifak kurmuş ve sonrasında bu ittifak "Cumhur İttifakı" adıyla resmileştirilmiştir. Bu hamleyle birlikte MHP resmi olarak bir muhalefet partisi olarak kalmaya devam etse de gayri resmi olarak iktidar bloğunun bir parçası haline gelmiş, devlet aygıtı içerisinde daha da kadrolaşmış ve gücünü artırmıştır. Ancak bunun bedeli AKP iktidarından rahatsız ülkücü milliyetçilerin MHP'den uzaklaşması ve seküler bir milliyetçiliğin ortaya çıkışı olmuştur. "Seküler milliyetçilik ülkücü milliyetçiliğin içerisinde ve ona bir tepki olarak neşet etmiştir" derken kastettiğimiz şey budur. Seküler-popülist milliyetçilik, MHP'nin AKP'ye muhalefet etmekten vazgeçmesine ve onun icraatlarına ortak olmasına verilen bir tepkinin sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Peki seküler-popülist milliyetçiliğe "yeni" karakterini veren şey tam olarak nedir? Buradaki yeniliği teyakkuz ve infial halini yaratanın kim ve ne olduğunda aramak gerekmektedir ve bu çok net bir şekilde göçmenler/sığınmacılar ve bunların yarattığı iddia edilen Araplaşma tehlikesidir. Komünizm, Kürtler, Ermeniler, Yunanlar, Batılı güçler vs. kuşkusuz düşman kategorisine dâhil edilerek seküler milliyetçiliğin söyleminde kendilerine yer bulmaktadırlar ama bunların yeri talidir. Güçlü bir sol hareketin ve sınıf hareketinin bulunmadığı bir konjonktürde anti-komünizm de kendisine burada merkezi bir yer bulamaz. Kürt sorunu zaman zaman söylemde ön plana çıkar ama PKK'nın uzun zamandır ciddi bir eylem yapmadığı ve dolayısıyla asker ve polis cenazelerinin söz konusu olmadığı bir zaman diliminde buradan da bir teyakkuz ve infial hali çıkması mümkün değildir. Ermenistan ve Yunanistan'la zaman zaman sorunlar yaşasa da bunlar seküler milliyetçiliğin gündemine girecek yoğunlukta değildir. Esas mesele ise göç ve Araplaşmadır, söylemin merkezinde bunların Türklüğe yönelik tehdidi yer almaktadır, bugün Türklüğün bekasına yönelik öncelikli ve güncel tehdit Suriyeliler ve Araplaşmadır.

Göçmen ve sığınmacıların öncelikli beka tehdidi olarak görülmesi seküler milliyetçiliği Batı'daki sağ popülist, neo-faşist akımlarla benzer bir çerçeveye yerleştirir. Batı'da sağ popülizmin ve neo-faşizmi de kapsayacak şekilde radikal sağın yükselişini inceleyen

çalışmalarda ortak vurgu 2008 krizinin bu yükselişi tetiklediği yönünde olmuştur (Akın, 2019). Ayrıca liberal demokrasilerin giderek “demos”u dışlar hale gelmesi, yani halkın neoliberalizm doğrultusunda karar alma süreçlerinden dışlanması sağ popülizmin yükselişindeki en önemli faktör olarak görülmektedir (Yıldırım, 2017; Brown, 2021). Böylesi bir konjonktürde yükselen radikal sağ akımlar hem ABD’de hem de Avrupa’da krizin kaynağı ve öncelikli beka tehdidi olarak göçmenleri görmekte, “biz”in karşısına göçmenleri koymakta, yoksulluğun ve işsizliğin esas sorumlusu olarak onları işaret etmekte, kriminal vakalardaki artışı onlara bağlamakta ve sınır dışı edilmelerini temel politik talep haline getirerek bir teyakkuz hali yaratmaya ve bunun üzerinden örgütlenmeye çalışmaktadırlar (Mudde, 2022; Gerbaudo, 2022).

Peki sözünü ettiğimiz infial ve teyakkuz halinin Türkiye’de ete kemiğe büründüğü bir an, bir moment var mıdır? Bizim bu soruya yanıtımız “evet” şeklindedir. 28 Temmuz 2021 günü Antalya’nın Manavgat ilçesinde başlayan orman yangını çok kısa sürede Ege ve Akdeniz’deki sayısız noktaya sıçramış, günlerce süren yangınlarda on binlerce dönüm orman arazisi yok olmuş, son yangın 12 Ağustos 2021’de söndürülmüştür. Geniş bir coğrafyadaki çok sayıda noktada ardı ardına yangınların görülmesi ve bir tür kontrol altına alınamaması siyasal bir tartışmayı da beraberinde getirmiş, toplum günlerce bu yangınları konuşmuş, toplumsal bir infial hali yaşanmıştır. Tartışmanın bir boyutunda yangınların bilinçli olarak çıkarılıp çıkarılmadığı vardır ve yaşanan infial halini besleyecek bir şekilde yangınların arkasında PKK’nın, Suriyelilerin ya da Afganların olduğu yönünde çok sayıda asılsız haber ve görüntü dolaşıma sokulmuş, bunlar milyonlarca kişi tarafından paylaşılmıştır.⁹ Temmuz ayı boyunca sosyal medyadan yayılan ve yine milyonlarca kişi tarafından paylaşılan başka görüntüler de vardır ve bu görüntülerin bir bölümünde Afgan erkeklerin sınırlardan kafileler halinde Türkiye’ye giriş yaptığı öne sürülürken, diğerlerinde Kurban Bayramı tatili için İstanbul’a gelen Arap turistler üzerinden “İstanbul’da Arap istilası” söylemi yükseltilmiştir. “Göçmen/sığınmacı işgali” üzerinden yaşanan infial ile orman yangınlarını göçmenlerin/sığınmacıların çıkardığı yönündeki iddiadan kaynaklanan infial bir araya gelince ise ortaya bir teyakkuz hali çıkmıştır.

İşte yeni seküler milliyetçiliğin bu infial ve teyakkuz halinin neticesinde ilk kez kamusal alanda ciddi bir şekilde görünür hale geldiği ve hatta bu orman yangınlarının içerisinde doğduğu, politik bir fenomen haline geldiği öne sürülebilir. Bunun somutlaştığı ilk hadise de o infial ve teyakkuz haliyle bir grup gencin “Öfkeli Genç Türkler” imzasıyla İstanbul’un çeşitli köşelerine “Hudut Namustur” pankartları asmalarıdır. İYİ Parti gençlik kolları üyesi oldukları bilinen bu gençler pankart nedeniyle gözaltına alınmışlar, bu gözaltılar kamuoyunda ciddi bir tepki yaratmış, bunun ardından önce CHP Genel Merkezi’ne devasa bir “hudut namustur” pankartı asılmış, sonrasında da İYİ Parti binaları aynı sözün yer aldığı pankartlarla donatılmıştır. Hadise beraberinde “kim bu Öfkeli Genç Türkler” tartışmasını getirmiş, konu üzerine çeşitli yazılar yazılmış, röportajlar yapılmıştır. Medyascope adlı internet sitesinde yer alan “Milliyetçi muhalif gençler: ‘Öfkeli Genç Türkler’ kim ve ne istiyorlar?” adlı röportaj “Öfkeli Genç

⁹ Yangınlar sırasında dolaşıma sokulan yalanlar için bkz. <https://teyit.org/teyitpedia/yaniginlar-sirasinda-yayilan-bes-yanlis-bilgi-turu>

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

Türkler"e, dolayısıyla seküler milliyetçiliğe dair önemli ipuçları vermektedir ve bu nedenle yakından incelenmeyi hak etmektedir.¹⁰

Röportajı yapan Mehmet Yaşar Altundağ'ın verdiği bilgilere göre "kendisini Öfkeli Genç Türk olarak nitelendiren ve yaşları 20-27 arasında olan yedi kişiyle" yapılan bu röportajlar "6-10 Ağustos tarihlerinde röportaj vermeyi kabul edenlerin hangi şekilde daha rahat hissedeceğini belirtmesi üzerine mail, telefon veya yüz yüze formatlar halinde" yapılmıştır. Altundağ'ın "Neyi işaret ediyor Öfkeli Genç Türk olmak" sorusuna verilen yanıtlarda ortada ortak bir politik tutum ve hissiyat olduğu kolaylıkla görülebilmektedir. Aslen Trabzonlu olan 23 yaşındaki Hacettepe Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümü öğrencisi Yusuf Bıyık'ın bu soruya yanıtı "Devlet kavramını kutsal görüyorum, bir yandan da hükümete öfke duyuyorum. Öfkeli Genç Türk hareketini muhalif olabilirken milli değerleri koruyan bir tavır olarak değerlendiriyorum" şeklindedir. Milliyetçiliğin doğasına uygun bir şekilde devletin kutsallığı kabul edilmekle birlikte Bıyık kendisini aynı zamanda "muhalif" görmekte ve bunun milli değerleri korumanın önünde bir engel olmadığını söylemektedir. 23 yaşında ve Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencisi olan Mutlu bu soruya verdiği yanıtta öfkesinin muhatabını da dile getirir ve "Öfkeli Genç Türk demek, AKP tarafından gençliği çalınmış gençler demek" şeklinde bir açıklamada bulunur. Devamında ise öfkesinin nedeni şöyle açıklar: "Bizler ekonomi politikalarından, sürekli fakirleşmekten rahatsızız. Ekonomik problemlerin tetiklediği mülteci ve göçmen politikalarından da rahatsızız." Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi Ahmet de Mutlu'ya benzer bir şekilde öfkelerinin "bu ülkenin gençliğini çaldığı insanların" öfkeleri olduğunu söyler; Öfkeli Genç Türkler "bu gençlerin geleceğini ve gençliğini çaldığı için ülkeye yönetenlere ve ülkeye kızgın"dırlar.

Bu öfkenin somutlaştığı mesele ise göçmenler ve sığınmacılardır. 24 yaşındaki Medipol Üniversitesi mezunu Şevval Erdel bu durumu "Öfkeli Genç Türkler olarak, öncelikle yaşadığımız toprakların örtülü ve açık olarak istila edilmesine karşıyız. Ülkemize yönelen göçleri açık bir güvenlik tehdidi olarak görmekteyiz. Bu göçü, 'stratejik göç mühendisliği' olarak tanımlamaktayız." Cümleleriyle anlatmaktadır. Erdel'in "stratejik göç mühendisliği"nden söz etmesi bir tesadüf değildir; çünkü bu kavram ilerleyen sayfalarda üzerinde duracağımız üzere Ümit Özdağ'ın ve Zafer Partisi'nin siyaset anlayışının merkezinde yer almaktadır. Röportaj yapılan diğer gençler de Erdel'le aynı şeyleri düşünmektedir. Mutlu'ya göre "uzun vadede ekonomideki sorunlar çözülebilir ama topluma entegre olamamış milyonlarca insanın varlığı" en büyük tehlikedir. Geçici koruma statüsü altında olan insanların en büyük sorun olduğunu belirten Ebrar devamında "Türk halkının öfkesi sonuna kadar haklıdır. Sosyal düzenimiz, ekonomik yaşantımız alt üst oldu. Bununla birlikte insanımızda demografik endişeler baş gösterdi. Bu konuda da haksız değişimler" demektedir ve şu soruları sormaktadır:

"Kendi ülkesinde bile işsizliğin, ekonomik dengesizliğin çözümünü bulamayan biz neden milyonlarca insana bakmak zorundayız? Sadece biz mi yükümlüüz bu kadar

¹⁰ Röportaj için bkz. <https://medyascope.tv/2021/08/19/milliyetci-muhalif-gencler-ofkeli-genc-turkler-kim-ve-ne-istiyorlar/>

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

insana bakmakla? Avrupalılar sosyal uyumları tehlike altına giriyor diye ülkelerine mülteci almıyorlar. Bizim sosyal uyumumuz daha mı az değerli?”

Röportaj yapılan gençlerden Mustafa sözlerine “Savaştan kaçan-kaçmayan fark etmez, Suriyeliler dahil hepsi geri gönderilmeli” başlar ve bu geri gönderme işleminin “insanlık suçu işlemeden” yapılması gerektiğini söyler. Ancak “insanlık suçu” olarak görmediği şey göçmenleri ve sığınmacıları “Türk toplumundan tecrit etmek “için sınırda tampon bölgeler oluşturmak ve göçmenleri önce oraya göndermek sonra da Suriye Devlet Başkanı Beşer Esad’la anlaşarak sınır dışı etmektir. Mustafa’nın “ya sığınmacılar arasında kendi iradeleriyle geri dönmek istemeyen olursa” şeklindeki soruya da yanıtı net ama ironiktir: “Bu insanların iradesine bırakmıyoruz, tampon bölgeye gitmek zorunda olacaklar. Ben Danimarka’ya kaçak gittim ve beş yıl yaşadım. Daha sonra ülkeden gönderildiğimde ‘Ben burada beş yıl yaşadım, gönderemezsiniz’ diyemem onlara.”

Deniz isimli genç de “çözüm odaklı” düşündüğünü söyleyerek tıpkı Mustafa gibi “tampon bölge”yi çözüm olarak sunmakta ve bunun “Suriyelilerin insani koşullarda yaşaması” için şart olduğunu söylemektedir. Bunun için ise Avrupa Birliği’nin ve ABD’nin desteğine ihtiyaç vardır:

“Benim desteklediğim politikalardan biri tampon bölge. Türk olmak benim bir kimliğim ama insan olmak gibi bir kimliğim de var. Bu insanların en insani koşullarda yaşamaları isterim. Bu konuda iki çözüm olduğuna inanıyorum. İlk çözümde iş Avrupa Birliği ve ABD’de bitiyor. Türkiye’ye olanak sağlayacaklar ve tampon bölge kurulacak. Sığınmacılar bu tampon bölgelere gönderilecek.”

Şevval’e göre beş milyon göçmeni/sığınmacıyı Türkiye’yi entegre etmek imkansızdır, bunu hiçbir ülke başaramamıştır. Ayrıca Suriyeliler kendi dükkanlarını açmakta, sadece Suriyelilerden alışveriş yapmakta, Türkçe öğrenmemektedirler, yani entegrasyon direnenler onlardır. Şevval entegrasyonun Suriyelilerin direnişi nedeniyle imkansız olduğunu sürse de “entegrasyon çift taraflı onay olmadan olmaz. Türk milleti entegrasyonu kabul etmiyor” diyerek meseleye bakışını ortaya koymaktadır.

Anlaşılacağı üzere AKP’nin iktidar yıllarında doğan ya da AKP’den öncesini hatırlamayan ve ülkenin içinde bulunduğu durumdan AKP’yi sorumlu tutan bu milliyetçi gençlerin AKP’ye yönelik öfkeleri büyük ölçüde göçmen/sığınmacı meselesi dolayısıyla açığa çıkmakta, öfke doğrudan İslamcılığa ve AKP’nin izlediği dinselleşme politikalarına değil, bunun bir yansıması olduğu düşünülen “Araplaşma”ya, oradan da Araplaşmanın çıktısı olarak görülen göçmen/sığınmacı meselesine yönelmektedir. Zaten seküler milliyetçiliği teorize etmeye çalışan isimler ve metinler de aynısını yapmakta, yeni beka tehdidi olarak demografik değişimi görmekte ve tehdit sıralamasının ilk maddesine göçmenleri/sığınmacıları yazmaktadırlar.¹¹

¹¹ Geçerken, seküler-popülist milliyetçiliğin de “erkek” bir akım olduğunu ve “hudut namustur” sloganının tam buna tekabül ettiğini hatırlamak yerinde olacaktır. Uzun’un cümleleriyle; “namus meselesi milliyetçilik anlatısının merkezinde yer alır bilindiği üzere. Modern devlet esasen “aile” metaforuyla kavranır ve ailenin içindeki roller gibi cinsiyetlendirilerek anlamlandırılır. Ulus bir biraderler birliği olarak erilliği imgelerken, “vatan” dişil (ana-vatan) bir anlamla anne ve sevgiliyi işaret eder. Öyle olunca da vatan namusu korunması gereken, daha da önemlisi namusu erkekler, ulus, tarafından kollanması gereken, uğrunda ölünmesi icap eden

4. Göç, Medeniyet, Beka

“Seküler Milliyetçilik 21. Yüzyılda Türk Milliyetçiliğinin Teorisi” (2023) adlı çalışmasıyla ve çeşitli makale ve köşe yazılarıyla seküler milliyetçiliği teorize etme çabasındaki yegâne isim diyebileceğimiz Bahadırhan Dinçaslan¹², verdiği bir röportajda hali hazırda milyonlarca göçmenin bulunduğu Türkiye’nin “ekonomik, sosyal ve siyasi sorunların yanında, doğrudan güvenliğini tehdit eden bir beka tehdidiyle karşı karşıya” olduğunu söyledikten sonra, bu beka tehdidini şöyle anlatır:

Kurulu düzeninden kopmuş, aile bağları zayıflamış, yeni bir düzen içerisinde varlık edinmeye çalışan Suriyelilerin hem çete/mafya yapılarına, hem yeni paralel devletler yaratacak tarikat tuzaklarına, hem de yerli ve uluslararası terör örgütlerine karşı yumuşak karın teşkil ettiği şüphe götürmez. Üstelik Türkiye’de doğan ve aynı “PKK’nın Z Nesli” gibi daha marjinal olması beklendik olan Suriyeli çocuklar gerçeği var. Bu veçhile, Suriyelilerin Türkiye’den gönderilmesini savunmak, yalnızca ideolojik Türk milliyetçiliğinin değil, ülkenin geleceği ve güvenliği ile ilgili kaygı duyan herkesin ajandasının bir numaralı maddesi olmalıdır.¹³

Entelektüel kapasitesi hayli güçlü olmakla ve alışlagelmiş milliyetçi teorisyenlerden farklı olmakla birlikte, gönderme yaptığı Batı literatürüne ait kitap ve isimlerle “eksantrik bir ahir zaman filozofu” imajı çizen Bahadır Dinçaslan, yazılarında göçmen/sığınmacı meselesine teorik bir derinlik kazandırmaya çalışır. Bunun için de örneğin “Kaçak Göçmenler Türk Medeniyetini Çökertir mi?” adlı yazısında “düzensiz göçlerin yıktığı medeniyetler”den kimi örnekler verir.¹⁴ Aslında örnek verdiği medeniyetlerin hiçbiri doğrudan göçler nedeniyle yıkılmamıştır ama Dinçaslan çubuğu bilinçli bir şekilde buraya çökmeye çalışır.

bir kadın bedenine indirgenir. (...) Namusu korumak da milliyetçiliğin görev hanesine yazılır tabii. Siyasi iktidarın milliyetçiliği bu namusu koruyamıyorsa Türkçülük güçlenir. Hudut olmuyorsa ‘sınır’ denir” (Uzun, 2021).

¹² Seküler milliyetçilik üzerine yapılmış bir çalışmada aynı adlı tek çalışmaya sadece bir dipnot olarak yer verilmesi tuhaf görünebilir ama bunu yapacağım. Çünkü tam da seküler milliyetçiliğin “hayalet” niteliğine uygun bir şekilde bu kitap da seküler milliyetçiliğin ne olduğunu ortaya koymaktan uzaktır. Dinçaslan çalışmasında esas olarak özgürlükçü, bireyci, liberal, demokrat, serbest piyasacı bir milliyetçiliği teorize etmeye çalışmıştır ve sekülerizmi de bu milliyetçiliğin özelliklerinden biri olarak görmektedir. Kitapta Türk milliyetçiliği ile din/İslamcılık arasındaki ilişkiye, AKP’nin inşa ettiği rejime, siyasal İslam’a dair herhangi bir tartışma yapılmamaktadır. Dinçaslan “Türk milliyetçiliğinin dinle girdiği çoğu zaman zorunlu ve hastalıklı etkileşimin, bu alanda görüş belirten zihinlerin doğru tespitler yapmasını engellediğine dikkat çekmek ve metafizik vurgulardan, temellerden arındırılmış bir milliyetçi doktrin inşa etmek”ten söz eder (2023: 38) ama kitapta buna dair somut öneriler, bir politik program vs. yer almaz. Bunun yerine “milliyetçiliğin dine bakışı, bireysel özgürlük çerçevesinden olmalıdır. Bireylerin dininin olmasını engellemeye kalkmak beyhude olduğu kadar yanlıştır; fakat bir topluma dini düşünce tarzının ve otoritenin hâkim olması o topluma kesinlikle zarar verecektir, milliyetçilik bunun karşısına dikilmek zorundadır” demekle yetinir. 196 sayfalık kitapta “Seküler Milliyetçilik: Dini Bireyin Vicdanına Hapsetmek” adlı kısmın sadece yedi sayfadan ibaret olması ve bu kısımda yukarıdaki tartışmaların hiçbirinin yer almaması kitabın seküler milliyetçilik tartışmaları açısından bir referans metin olarak görülmesinin sınırlarını ortaya koyar. Tam da bu nedenle bu çalışmada seküler milliyetçilik tartışmasına Dinçaslan’ı aynı adlı kitabı üzerinden değil, sığınmacı/göçmen meselesine dair yazıları üzerinden dâhil edeceğim.

¹³ Röportaj için bkz. “Suriyeliler bir beka tehdididir”, Yeniçağ, 26 Temmuz 2019, <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/-243336h.htm>

¹⁴ Yazı için bkz. <https://www.tamgatürk.com/yazarlar/m-bahadirhan-dincaslan/kacak-gocmenler-turk-medeniyetini-cokertir-mi/17360/>

Atıf yaptığı ilk çalışma Eric Cline’in “M.Ö 1177 Medeniyetin Çöktüğü Yıl” adlı kitabıdır. Cline bu kitabında Doğu Akdeniz medeniyetlerinin nasıl çöktüğünü anlatmaktadır ve bu çöküşün nedenlerinden biri olarak “gizemli Deniz Halkları”ni göstermektedir. Deniz Halkları ise “arkeolojik bulgulara göre yalnız yıkım ve vahşet peşindeki istilacılar değil, sair nedenlerden kendilerine yerleşim yerleri arayan ve çoğu zaman barışçıl biçimde yerleşen, ancak hemen sonra büyük ayaklanmalar ve yıkımları tetikleyen *mülteciler*”dir. Dinçaslan’ın ikinci atfı ise Peter Heather’ın “*Refugees and the Roman Empire*” adlı makalesidir. Heather burada Roma’nın sığınmacıları sınır boylarına yerleştirme siyasetinin bir noktada “Roma’nın çöküşünü hızlandırdığını” çünkü kitleler halinde sınır boylarına yerleştirilen sığınmacıların Romalılaştırmanın giderek imkânsız hale geldiğini ve bunların imparatorluğu yeni çatışmaların içerisine çektiğini öne sürmektedir.

Bu “antik” örneklerin ardından Dinçaslan modern zamanlara gelir ve Kelly Greenhil’in *Strategic Engineered Migration as a Weapon of War* adlı makalesine atıf yapar. Greenhill stratejik göç mühendisliğinin göçmenleri bir silah olarak kullandığını ve bu kullanımın “mahrum bırakıcı, dışlayıcı, askeri, zorlayıcı” olmak üzere dört başlıkta gerçekleştiğini söylemektedir. Dinçaslan’ın modern zamanlara dair son örneği ise Alex P. Schmid’in “Terörizm ve Göç Arasındaki İlişki” adlı çalışmasıdır. Buna göre göçler beraberinde mülteci kamplarını getirmekte, “terör örgütleri bu kampları daha sonra militan devşirme sahaları olarak” kullanılmaktadırlar. Bu nedenle göç alan ülkeler zamanla birer “terör üssü”ne dönüşmekte, “göçmenlerin bu ülkelerde doğan çocukları, kimlik karmaşaları sebebiyle, ait oldukları ülkenin teröristlerini kendilerine ikon olarak seçmeye meyyal” olmaktadır.

İşte tüm bu örneklerden sonra Dinçaslan “modern ve ilkel anlayışların hala çekiştiği ve modernizasyonun sürdüğü, hem de etnik sorunların devam ettiği bir ülkede” sığınmacılardan kaynaklı bir çöküş ihtimalinin hayli yüksek olduğunu ve Türkiye’nin “sığınmacı adresi olup çöken medeniyetlerle kaderinin benzememesi”nin yolunun “kaçak göçmen ve geçici sığınmacıların ‘sınırlar dışında kalan’ bir yere nakillerine bağlı” olduğunu söyler. Ancak Dinçaslan Türkiye’nin Batı tarafından göçmen ve sığınmacılara karşı bir tampon olarak görüldüğünün ve Batı’nın buna ikna edilmesi gerektiğinin farkındadır. Bunun için de bir argüman öne sürer: Batı’ya Türkiye’nin mevcut durumun devam etmesi halinde büyük bir çöküş yaşayacağını ve göçülecek/sığınılacak bir ülke olmaktan çıkacağını, bunun da Avrupa ile Ortadoğu’nun komşu haline gelmesi anlamına geleceğinin anlatılması gerekmektedir. Böylece Batı hem göç hareketlerini durduracak hem de Türkiye’yi tampon ülke olarak görmekten vazgeçecektir.

Dinçaslan bilinçli bir şekilde kışkırtıcı bir başlık seçtiği “Haydi İrkçilik Yapalım” adlı başka bir yazısında göçmen karşıtlığı ile ırkçılık arasındaki ilişkiye odaklanır ve “makul” bir ırkçılığı teorize ederek meşrulaştırmaya çalışır.¹⁵ Dinçaslan’a göre “post-modern pespayelik” elindeki mühürle önüne gelene “ırkçı, cinsiyetçi, faşist” damgası vurmaktadır ve bu durum meselelere gerçek çözümler getirilmesini engellediği gibi “bir süre sonra muhatabını hakikaten ‘ırkçı’, ‘cinsiyetçi’ ve ‘faşist’ olmaya” itmektedir. İrkçiliğin ve cinsiyetçiliğin faturasının müphem bir faile, daha doğrusu adı konulmamış bir şekilde “kimlik politikaları”na kesilmesinin ardından Dinçaslan, “iki tür ırkçılık”tan bahseder ve “kategorik ırkçılık”la

¹⁵ Yazı için bkz. <https://www.tamgatürk.com/yazarlar/m-bahadirhan-dincaslan/haydi-irkcilik-yapalim/13838/>

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

"muvakkat ırkçılık"tan oluşan bir tasnif yapar. Kategorik ırkçılık, "ırklar arasında ezeli, ebedi, kalıcı bir hiyerarşi var olduğunu tasavvur eden, ırkları kategorize edip bunun üzerinden söylem, eylem ve siyaset geliştiren ırkçılık"tır ve ilkokul son sınıf öğrencileri bile bunun ne kadar aptalca olduğunu bilirler.

Ancak Dinçaslan'ın "o anki zaman diliminde, sair sebeplerden ötürü, ırki saiklerle bir kesime karşı tedbirlere başvurma taraftarlığı" şeklinde tanımladığı "muvakkat ırkçılık" böyle değildir ve kimi zaman dilimlerinde geçici olarak başvurulabilecek, meşru bir siyasettir. Dinçaslan bu noktada şöyle bir soru sorar:

"İki kültür göç sebebiyle etkileşime girince, çatışma kaçınılmazdır; bu anda bir kültürün diğerini beğenmemesi de normal ve beklendiktir. Üstelik bu iki yönlüdür: Avrupalı göçmeni ilkel, kaba, suça meyilli (...) bulurken, göçmen de Avrupalıyı mağrur, ruhsuz, kaba, geniş mezhepli (...) bulur. Böyle durumlarda, yani bir İskandinav ülkesine giden Afrikalı ve Asyalı mülteciler sebebiyle ülkenin ceza kanunları çeşitlenen suçları tespit ve ona uygun ceza vermede yetersiz kalıyorsa; yahut modernleşmesi akim kalmış olup son yediği darbeye bir bir cumhuriyet kazanımlarını yitiren bir ülkeye, savaş ve yıkım görmüş, kolektif hafızasında modern tecrübelerden iz, bunlara dair bir arayış yahut talep bulunmayan milyonlarca insan geliyorsa... Bir tarafın diğerine "hadi ülkene dön!" demesi, ırkçılık mıdır?"

Dinçaslan'ın bu soruya yanıtı "evet, ırkçılıktır" şeklindedir ama bu ırkçılık "şeytani" bir nitelik taşımaz. Söz konusu olan "aynı düzlemde olmayan, zamanı ve mekânı aynı algılamayan iki kültür arasındaki uyuşmazlığın 'geçici' olarak çözümü için birinin diğerini sepetlemesidir." Dinçaslan bu noktada bir "tehdide" başvurmayı da ihmal etmez. Eğer muvakkat ırkçılık başarılı olamazsa, yani sığınmacılar, göçmenler "sepetlenmezse", işte o zaman geçici nitelikli bu ırkçılık, kategorik ırkçılığa dönüşecektir. Bedri Rahmi'nin "sen otobüsü kaçırmış bir milletin çocuğusun" sözüne atıfla, otobüsün kaçırılmasında utanılacak bir şey olmadığını ve Türk milletinin kendi otobüsünü yaratması gerektiğini söyler, bunu yaratacak olan ideoloji ise milliyetçiliktir. Ancak başkasının otobüsü çalmaya kalkışması, otobüsü üreten fabrikanın zarar edip kapanmasına ve birkaç on yıl sonra da ortada otobüs kalmamasına neden olacaktır. Tam da bu nedenle "yalnızca bu ölçekte ve bu amaçta kalmak kaydıyla, 'Suriyeliler Suriye'ye', 'Eritreliler Eritre'ye', 'Meksikalılar Meksika'ya' sloganları, evet, teorik olarak ırkçılık kabul edilebilir ancak muvakkat bir ırkçılıktır ve muarızlarına nazaran hem daha gerçekçi hem daha şefkatli hem daha hümanisttir."

Dinçaslan'ın farklı yazılarına dağılmış bir şekilde dile getirdiği medeniyet perspektifli "çöküş" ve "beka" meselesi, Ümit Özdağ tarafından derli toplu bir şekilde "Stratejik Göç Mühendisliği" (2020) adlı çalışmada ele alınmıştır. Bu kitap hem yeni seküler Türk milliyetçiliğinin beka meselesi olarak göçmenleri/sığınmacıları gördüğünü ortaya koyması bakımından hem de yazarının bu meseleden yola çıkarak bir siyasi parti kurmasından kaynaklı olarak son derece önemlidir.¹⁶

¹⁶ Özdağ'ın "stratejik göç mühendisliği" kavramını kullanım biçimiyle Batılı sağ popülist akımlar arasında hayli revaçta olan "Büyük yer değişikliği" ve "Avrabiya" teorileri arasında ciddi benzerlikler vardır. Büyük yer değişikliği teorisi "beyaz, Hristiyan, Avrupalı nüfuslar ile beyaz ve Hristiyan olmayanlar arasında yer değişikliği yapmak üzere ulusal ve küresel elitler tarafından yönetilen kasıtlı ve küresel bir plan"dan söz eder. Avrabiya teorisine göre ise "Müslümanların Hilafet topraklarını genişletmek amacıyla göç ve yüksek doğum oranları

5. Stratejik Göç Mühendisliğine Karşı Beka Mücadelesi

Özdağ çalışmasına Türk milliyetçiliğinin klasik tarih tezlerine uygun bir şekilde Türklerin Anadolu’ya gelişlerini ve onu bir yurt haline getirişlerini anlatarak başlar. Anadolu’nun Türkleşmesi yüz yıllar sürmüştür, bunun için hem iç hem dış düşmanlarla savaşılmıştır. Üstelik bu savaş sadece Anadolu sınırları içerisinde gerçekleşmemiş, “Anadolu’daki egemenliğimizin savunulması için” Viyana’dan Tebriz’e, Rus steplerinden Afrika’ya kadar geniş bir coğrafyada savaşılmıştır. Özdağ 1071’den 1922’ye, yani Milli Mücadele’ye kadar geçen sürede Türklüğün Anadolu’da üç büyük beka tehdidi ile karşı karşıya kaldığını söyler. Bunlardan ilki Haçlı Seferleri’dir. İkincisi 1402’de Osmanlılarla Timurular arasında geçen ve Anadolu’yu fetret devrine sokan savaştır. Üçüncü tehdit ise 1918’deki Mondros ve Sevr anlaşmalarıyla başlayan işgaldir. (s.31)¹⁷ Özdağ’a göre Türkler bu üç büyük beka tehdidinin de üstesinden gelerek Anadolu’daki varlıklarını devam ettirmişlerdir, ancak şimdi tarihteki dördüncü büyük tehditle karşı karşıyadırlar:

“1071 sonrasında yaşanan bu üç büyük tehditten sonra Türk milletinin Anadolu’daki millî kimlik, kültür ve egemenliğine yönelik en büyük dördüncü tehdit, modern bir kavimler göçü şeklinde 2011-2020 arasında ülkemize gelen kayıtlı-kayıtsız 5,3 milyon Suriyeli sığınmacıdan kaynaklanmaktadır.” (s. 37)

Özdağ, Türkiye’ye mültecilerin gelişinin gerçekten savaştan kaynaklanmadığını ve kendiliğinden gerçekleşmediğini öne sürer: “Ortadoğu ve Batı Asya’nın kavimleri Küçük Asya’nın Türk kimliğini 1000 sene sonra ortadan kaldıracak şekilde stratejik göç mühendisliği ile harekete geçirilmiştir.” Özdağ’ın kullandığı stratejik göç mühendisliği kavramı Kelly M. Greenhill’e aittir ve Özdağ, kavramı Greenhill’den şöyle aktarır:

“Stratejik göç mühendisliği tabiri, devletler ya da devlet dışı aktörler tarafından, belli bir bölgede yaşayan nüfusun güçlendirilmesi, zayıflatılması ya da muhtevasının değiştirilmesini sağlayan yollarla, askerî ve siyasi amaçlar dâhilinde kasti şekilde yaratılmış iç ve dış göçleri ifade ediyor. Mühendislik eseri göçleri yaratan araçlar, tehditten askerî güç kullanımına, kazanç vaadinden finansal teşviklere, hatta normalde kapalı olan sınırların açılıp basitçe geçişin kolaylaştırılmasına uzanan geniş bir skalayı kapsıyor.” (s.40)

Suriyeli ve Afgan göçünün stratejik göç mühendisliğinin bir ürünü olduğunu öne süren Özdağ, bu tezini kanıtlamak için önce bir “tarihsel çerçeve” çizer. Buna göre 1974 Arap-İsrail savaşından sonra Amerikan Milli Güvenlik Danışmanı Henry Kissinger tarihçi Bernard Levis’ten Arapların ortak bir milli bilinçle hareket etmesini engellemek için ne yapılması gerektiğini araştırmasını istemiş, Levis’in bulduğu formül de bütün Ortadoğu’nun Lübnan misali etnik ve mezhepsel temelde bölünmesi olmuştur. 1982 yılında “Dünya Siyonist Örgütü’nün yayın organı” Kivunim’de 1982 yılında yayınlanan bir yazıda Irak’ın üçe ve Suriye’nin dörde bölünmesi gerektiği söylenmiştir. Birinci Körfez Savaşı’nın ardından Levis tezlerini güncellemiş, Irak da etnik ve mezhepsel temelde federal bir devlet haline

yoluyla Beyaz Avrupalıların yerine geçmek amacıyla incelikli bir çaba içerisinde olduklarını” öne sürer (Miller-İdriss, 2023: 27-28).

¹⁷ Bu kısımdaki sayfa numaralı bütün atıflar Özdağ’ın “Stratejik Göç Mühendisliği” (2020) adlı kitabına yapılmıştır.

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

getirilmiştir. 1996'da neoconlar Ortadoğu'nun parçalanmasına dair bir rapor hazırlamışlar ve İsrail Başbakanı Netanyahu ve ABD başkanı Clinton'dan bu süreci hızlandırmasını istemişlerdir. 11 Eylül saldırılarının ardından Pentagon'da Irak, Suriye, Lübnan, Libya, İran, Somali ve Sudan'ın bölünmesi projesi gündeme getirilmiştir. 2001 yılında Avrupa Parlamentosu'daki küresel ısınma ve göç konulu bir toplantıya katılan MHP Milletvekili Meral Akşener'e Avrupalı vekiller "Dünyanın değişik yerlerinden gelip bir kısmı Türkiye üzerinden Avrupa'ya gelen göçü Türkiye'de durduralım. Türkiye durdursun ve geri yollasın" demişlerdir. 2006 yılında Amerikan Silahlı Kuvvetler Dergisi'nde Ortadoğu'daki sınırların değiştiği bir harita yayınlanmıştır. 2007-13 arasında ise Ottawa Anlaşması kapsamında Türkiye-Suriye sınırındaki mayınlar temizlenmiştir (s. 41 vd.). Dolayısıyla plan, ABD ve İsrail'in çıkarları doğrultusunda Ortadoğu ve Kuzey Afrika coğrafyasındaki bazı ülkelerin bölünmesi ve yaşanabilecek göçlerin Türkiye'de durdurulmasıdır.

Peki bu göç dalgasını kim, nasıl durdurabilir ve göçmenleri Türkiye'den yollayabilir? Bunu yapacak olanlar Türk milliyetçileridir. Türklüğün bu dördüncü tarihsel beka tehdidi karşısında "milliyetçilerinin, vatansızların, Atatürkçülerin özetle Türk milletinin millî refleksinin belkemiğini oluşturan bu kitlelerin çok daha etkili bir fikrî, siyasi, kültürel etkin karşı duruş içinde olmaları tarihî bir zorunluluk, millî bir görevdir." Türk milliyetçileri 2011'den beri devam eden göç dalgası karşısında gereken refleksi gösterememiştir ama hala geç değildir; önümüzdeki dönemde Türk milliyetçileri göçmenlerin ülkelerine gönderilmeleri için aktif bir şekilde çalışmalı, çalıştaylar düzenlemeli, paneller ve konferanslarda bir araya gelmeli, imza toplamalı, kitaplar çıkarmalı ve konunun Türk milletinin yaşamsal çıkarları için önemini her düzlemde en kararlı şekilde savunmalıdır." (s. 127)

Özdağ'a göre Türk milliyetçileri "Anadolu'nun Türk kaderini ve kimliğini değiştirecek, bu ülkeyi bir iç savaşa sürükleyecek olan bu büyük tehdidi tarihin çöplüğüne atacak tek güçtür" ve devlet nasıl olsa Türkiye'nin parçalanmasına izin vermez diye safça bir düşünceyle hareket etmemeleri gerekmektedir. Çünkü Türk milliyetçileri artık Türk milletinin menfaatlerini savunan bir devlet kurumu olmadığını en iyi bilenlerdir." Özdağ Türk milliyetçilerine alenen şiddet çağrısı yapmaz elbette ve göçmen karşıtlığının demokratik talepler olarak gündeme getirilmesi gerektiğini söyler: "Eylemli karşı çıkış; vurup kırmak, yakıp dökmek, Suriyeli sığınmacılara düşmanlık yapmak değildir. Eylemli karşı çıkış, AKP rejimini demokratik baskı altına alacak her türlü demokratik eylemdir. İmza kampanyaları düzenlemek, paneller, konferanslar, çalıştaylar düzenlemek, bildirimler dağıtmaktır." (s. 128)

Özdağ, Türk milliyetçilerinin bu "sessiz istila"yı izlemeye devam etmeleri halinde Turan hayallerinin, Türk birliği düşlerinin boşa düşeceğini söyler; çünkü "Anadolu'da Türk milletinin kayıtsız ve şartsız, tartışmasız egemenliği olmadığı sürece Türk Dünyasında bir birlikten söz etmek mümkün değildir. Türkiye'nin toprak bütünlüğünün ve Türk milletinin Anadolu'daki egemenliğinin devamı için, "Türk milliyetçileri, hiç vakit kaybetmeden Suriyeli sığınmacıların yurtlarına dönüşü konusunu politik gündemlerinin tartışmasız birinci maddesi hâline getirmek zorundadırlar." (s. 129) Özdağ, Türklüğe yönelik güncel ve öncelikli beka tehdidi olan göçmen/sığınmacıyı öncelikli gündemi yapmayan bir milliyetçilik anlayışının gerçek bir milliyetçilik olamayacağını şöyle anlatır:

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde. *Fiscoeconomia*, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

"Türkiye'nin demografik, millî kültürel dokusunun bozulması, Türk millî ve üniter devletinin sona ermesi ve Anadolu'da Türk devletinin parçalanması süreçlerini tetikleyecek bir kavimler göçü karşısında politik tavır koymayan bir Türk milliyetçiliği esasen Türk milliyetçiliği olamaz. Bugün Suriyelilerin vatanlarına geri dönüşü konusunda aktif ve etkili tavır ortaya koymayan Türk milliyetçileri Türk milliyetçiliğini temsil edemezler." (s. 130)

Kitabın devamında Özdağ "stratejik göç mühendisliği"ne karşı Türk milliyetçilerinin yapması gerekenleri maddeler halinde anlatır. Buna göre Türk milliyetçilerinin birinci görevi Suriyeli sığınmacılar meselesini, "Türkiye'ye karşı kurulmuş olan bu tuzağı" sürekli gündemde tutmaktır. İkincisi, "Suriyeli sığınmacılar aracılığı ile Türkiye'nin sosyolojik yapısını millet sosyolojisinden ümmet sosyolojisine dönüştürmek isteyen ve oy kaynağı olarak gördüğü için onlara vatandaşlık vermek isteyen AKP iktidarı sürekli baskı altında tutulmalıdır." Üçüncüsü, AKP'nin açık kapı politikasını terk etmesi ve sınırların güvenliğinin sağlanması için bir kamuoyu yaratılmalıdır. Dördüncüsü, Suriyeli sığınmacıların aslında büyük Kürdistan projesinin Suriye ayağı olduğu Türk milletine sürekli anlatılmalıdır. Beşincisi, Suriyeli sığınmacılara şimdiye kadar yapılan harcamalar olmasaydı ekonomik krizin bu kadar derinleşmeyeceği anlatılmalıdır. Altıncısı, Suriyelilere sürekli bu ülkede misafir oldukları hatırlatılmalıdır. Yedincisi, Suriyeli sığınmacıların Türkiye'de kalmasını sağlamaya yönelik psikolojik harekâta Suriyelilerin gitmesine yönelik bir karşı-harekâtle yanıt verilmelidir. Sekizincisi, sığınmacılar üzerinden para kazanan akademisyenler ve Sivil Toplum Kuruluşları teşhir edilmelidir. Dokuzuncusu, Suriyelilerin ülkelerine gönderilmeleri için yapılacak çalışmalara Sivil Toplum Kuruluşları çok daha etkin bir şekilde dâhil olmalıdır. Onuncusu, Suriyelilerin ülkelerine gönderilmelerine yönelik kamuoyu oluşturulmasında internet ve sosyal medya daha aktif bir şekilde kullanılmalıdır ve son olarak Suriyelilerin gönderilmesini talep edenlere yöneltilen ırkçılık suçlamalarına karşılık, esas bunu talep edenlerin Suriyeli sığınmacıların dostu oldukları anlatılmalıdır. (s. 135 vd.)

Peki "Türk milliyetçileri" bunları kendi başlarına, yan yana gelmeden, örgütlenmeden yapabilirler mi? Bu sorunun yanıtı elbette ki hayırdır ve işte tam da bu nedenle Ümit Özdağ, enerjisini ve motivasyonunu sığınmacı/göçmen karşıtlığından alan bir parti kurmuştur. Özdağ'ın Zafer Partisi, lideriyle, programıyla, icraatıyla, sığınmacı/göçmen meselesinin ve "Araplaşma"nın yarattığı yeni beka tehdidine karşı "seküler" Türk milliyetçiliğini temsil etmekte, üstelik giderek popülerleşmekte, kendisine bir taban bulmaktadır.

6. Bir Parantez: İyi Parti

Zafer Partisi 26 Ağustos 2021'de akademisyen ve bağımsız milletvekili Ümit Özdağ'ın öncülüğünde kurulmuştur. Özdağ, 2015 yılında Milliyeti Hareket Partisi Gaziantep milletvekili olarak Meclis'e girmiş, MHP'nin 2016'daki olağanüstü kurultay sürecinde genel başkanlığa aday olmaya çalışmış, ancak siyasi iktidarın müdahalesiyle Yüksek Seçim Kurulu 10 Temmuz 2016'da yapılması planlanan kongreyi iptal etmiş, kısa süre sonra da MHP yönetimi Özdağ'ı parti disiplin kuruluna sevk etmiş ve Özdağ 15 Kasım 2016'da MHP'den ihraç edilmiştir. MHP yönetiminin olağanüstü kurultaya gidilmesini siyasi iktidarın desteğiyle engellemesinin ardından Meral Akşener öncülüğünde partiden ayrılan bir grup tarafından 25 Ekim 2017'de

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

kurulan İYİ Parti'nin kurucuları arasında yer alan Özdağ, Genel Başkan Meral Akşener'in yardımcılığı görevini üstlenmiş ve 24 Haziran 2018 seçimlerinde İstanbul'dan milletvekili seçilmiştir. Özdağ 2020 yılında bu sefer de İYİP yönetimiyle ters düşmüş ve 16 Kasım 2020'de partiden ihraç edilmiştir. İhraç kararının 13 Ocak 2021'de yargı tarafından iptal edilmesiyle birlikte İYİP'e geri dönse de 4 Mart 2021'de istifasını açıklamıştır. Özdağ'ın siyasi macerasına ve Zafer Partisi'ne uzanan yola geçmeden önce İYİP'e ve İYİP'in seküler milliyetçilikle olan ilişkisine uzunca bir parantez açmak seküler-popülist milliyetçiliği anlamak açısından faydalı olacaktır.

İYİP kuruluş aşamasında seküler milliyetçiliğin yeni adresi olarak görülmüşse de bugün halen nasıl bir ideolojik hat izleyeceği konusunda kararsız bir görünüm sergilemektedir. Çoğunluğunu MHP'den ayrılan ülkücülerin oluşturduğu kurucu kadronun partiyi merkeze çekmek ve zamanın ruhuna uygun bir merkez (sağ) partiye dönüştürmekle ülkücülüğün mirasını devralmış, milliyetçiliğin baskın olduğu bir parti olmak arasında bir tereddüt ve kafa karışıklığı yaşadığına dair işaretler mevcuttur. Örneğin parti, kuruluşun dördüncü yıl dönümünde, yani 2021 yılında “Ömer'in yolu” adlı bir kampanya başlatmış, billboardlara afişler asılmış, tanıtım filmleri çekilmiştir. Filmde yer alan “Hz. Ömer'in adaletli yolunda, Atatürk'ün izinde, milletin iyiliği ve refahı, Türkiye'nin demokrasi ve özgürlüğü için iyi çalışacağımıza söz veriyoruz” sözleri kampanyanın ana temasını oluşturmaktadır. Kampanyada kendisine referans verilen diğer figürler ise Fatih Sultan Mehmet, Adnan Menderes, Süleyman Demirel, Necmettin Erbakan, Muhsin Yazıcıoğlu, Bülent Ecevit, Turgut Özal ve Alparslan Türkeş'tir. Akşener kampanyanın açılışında “Hazreti Ömer'in; ‘Dicle'nin kenarında, bir koyunu kurt aşırса, adli ilahi benden sorar diye, çok korkuyorum’ hitabına, siyaseten değil, ahlaken” bağlı kalacaklarını söylemiş, “Kur'an-ı Kerim'de de buyurulan; ‘bir topluluğa olan kininiz, sizi adaletsizliğe sevk etmesin’ adli ilahi hitabını da manevi dünyamızda, hep canlı tutacak; rövanş hissine kapılmayacağız” diyerek dini referansları güçlü bir konuşma yapmıştır.¹⁸

Ancak özellikle partinin seküler tabanından gelen tepkiler üzerine Akşener ve İYİP kısa süre içerisinde Ömer'in yolunda yürümekten vazgeçecek, kampanya rafa kaldırılacak ve bir daha hiç gündeme gelmeyecektir. Akşener'in ve İYİP'in söylemi giderek seküler, cumhuriyetçi ve özgürlükçü öğelerle bezenecik, “Kahrolsun İstibdat, Yaşasın Hürriyet” sloganını ise konuşmalarında sıkça kullanmaya başlayacaktır. Bu sloganı Gezi direnişine atıfla kullanmaya başlaması ise enteresandır. Akşener 27 Nisan 2022'de partisinin Meclis'teki grup toplantısında yaptığı konuşmada, Erdoğan'ın “türlü provokasyon ve müdahalelerle rayından çıkarmasına kadar” Gezi direnişinin “ülkücüsünden solcusuna, dindarından sekülerine, kadınından erkeğine gençlerimizin o dönem müstemleke rejimine karşı sergilediği bir duruş, bir direniş” olduğunu söyler. Akşener Gezi'yi milliyetçilikle ilişkilendirir ve gençlerin “gurur duydukları devletleri bir grup meczubun elinde parçalanmasın diye, çok sevdikleri Türk Milleti'nin geleceği tehlikeye düşmesin diye” direndiklerini, Gezi direnişinin “milli şuurun ayağa kalkması” olduğunu öne sürer.

¹⁸ Konuşma için bkz. (<https://www.gazeteduvar.com.tr/iyi-parti-4-yasinda-aksenerden-manifesto-haber-1539473>)

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

Akşener konuşmasının devamında halen cezaevinde bulunan Osman Kavala'ya da sahip çıkar ve Kavala'nın suçsuzluğunun hukuken sabit olduğunu söyledikten sonra meselenin basitçe Kavala olmadığını “bugün meselemiz milletimizin her bir ferdinin kısıtlanamaz, devredilemez, engellenemez temel haklarının, hürriyetlerinin, insanca yaşama arayışının ve buna dair umut ve hayallerinin elinden alınmasıdır” diyerek ifade eder. Ardından Gezi direnişini 1908 devrimine benzeterek “1908’de istibdada karşı koyan ruh neyse Gezi de odur” der; üstelik bununla da yetinmez ve 31 Mart ayaklanmasına atıf yaparak “31 Mart’ta meşrutiyeti yıkmaya kalkışan darbecilerin karşısında duran irade neyse Gezi de odur” diye devam eder ve konuşmasını İttihat ve Terakki’nin iki sloganıyla, “Kahrolsun İstibdat, Yaşasın Hürriyet” ve “Yaşasın hürriyet, adalet, müsavat ve meşveret” diyerek bitirir.¹⁹

İYİ Parti’deki dönüşüm sadece Akşener’in söyleminde değildir; özellikle 2022 yılı itibariyle partinin vitrini de değişmeye başlar ve MHP’den gelen ülkücü yönetim kadroları geri çekilirken merkez sağ çizgiye yakın, Uğur Poyraz, Bahadır Erdem, Ümit Özlale, Bilge Yılmaz, Sevinç Atabay, Ayfer Yılmaz gibi “liberal demokrat” diyebileceğimiz isimler ön plana çıkmaya başlar. Bu merkeze doğru yürüyüş süreci İYİP’in göçmenlere yönelik radikal ve sağ popülist bir strateji yürütmesini engellemiş, Ümit Özdağ ve Zafer Partisi’ne nazaran daha mutedil bir tutum sergilenmiştir. İYİP’in 6 Eylül 2022 tarihinde açıkladığı “Suriyeli ve Diğer Ülke Uyruklu Sığınmacılar ile Kaçak Göçmenler Strateji Belgesi ve Eylem Planı Milli Göç Doktrini” adlı belgede Suriyelilerin 3 yıl içerisinde ülkelerine gönderilecekleri söylenmekte ve bunun nasıl yapılacağı anlatılmaktadır. Sınır güvenliğinin sağlanması, yeni göçlerin engellenmesi, Suriye ile masaya oturulması, Avrupa Birliği ile gerekli görüşmelerin yapılması gibi “klasik reçete” burada da karşımıza çıkmakla birlikte, İYİP göçü “emperyalizmin bir projesi” olarak sunmadığı gibi göçmen ve sığınmacıları Türkiye’deki yaşanan bütün sorunların ana müsebbibi olarak göstermeyi de tercih etmez. Sorunun yaratıcısı esas olarak AKP’nin izlediği politikalarıdır. İYİP için de göçmen/sığınmacı meselesini bir milli güvenlik sorunudur ama onu Türklüğe yönelik en büyük beka tehdidi olarak sunmaz. Göçmen ve sığınmacıları “her hal ve şartta” ve üç yıl içerisinde ülkelerine geri göndermeyi vaat etse de Suriyelilere yönelik infial halini yükseltip oradan süreklileşmiş bir teyakkuz hali yaratmak ve bunun üzerinden büyümek, kitleselleşmek gibi bir stratejisi yoktur.

Akşener de belgenin tanıtım toplantısında yaptığı konuşmada mutedil bir dil kullanmış ve öfkenin asıl yönelmesi gereken yer olarak AKP iktidarını işaret etmiştir. Akşener’e göre “mültecilere, göçmenlere, kaçakçılara, sığınmacılara, müracaatçılara kızabiliriz ama o öfkenin odaklanacağı yer, Sayın Erdoğan ve AK Parti iktidarındır.” Bu öfkenin sadece göçmenlere/sığınmacılara yönelmesi “tam da iktidarın beceriksizliklerini, hatta bu ülkeye bilerek yaptıkları en büyük kötülükleri” unutturmak anlamına gelecektir. Akşener konuşmasına şöyle devam eder:

“Türkiye bir hendek olmuştur, Türkiye'yi bu hendek haline, göçmen havuzu haline ve Avrupalıların neredeyse çöplüğü haline getiren bu anlayışı perdelersek, öfkemizi bu tarafa yönlendirir ve o tarafı perdelersek tekrar söylüyorum, bu ülkeye yapılan en

¹⁹ Konuşma için bkz. <https://iyiparti.org.tr/yasasin-hurriyet-kahrolsun-istibdat>

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

büyük ihanettir. Bugün AK Parti sayesinde, maalesef topraklarımız bir göçmen deposuna dönüşmüştür bunu unutmayacağız."²⁰

Göçmen/sığınmacı meselesini sağ popülist bir strateji izlemek için kullanmayı reddetmenin ötesinde, İYİP'in son dönemde öne çıkan isimlerinden biri olan ve ülkücü kökenden gelmeyen Ümit Özlale'nin partinin misyonlarından birini "aşırı sağ ile mücadele" olarak tarif etmesi enteresandır. Partinin Kalkınma Politikaları Başkanı Özlale'ye göre kimsenin İYİP'in milliyetçiliğinden şüphesi yoktur ama dünyada yükselen aşırı sağa karşı merkez sağ partilerin kendilerini yeniden konumlandırmaları gerekmektedir. Özlale aşırı sağın küresel yükselişinin gerisinde 2008 krizinin olduğunu söyler ve 1930'lar dünyası ile benzerlik kurar. 1929 krizinin ardından nasıl ki 1930'lar boyunca tüm dünyada faşizm yükselişe geçtiyse şimdi de benzer bir durum söz konusudur. "Dünyada aşırı sağ yükseliyor, bizde de karşılığı var, Zafer Partisi. Orban, Bolsonaro, Meloni'nin ortaya çıkışı diğer örnekler" diyen Özlale'ye göre merkez sağ bir paradigma değişikliğine gitmeli ve krizin alt sınıflarda yarattığı tahribatı engellemek için hak temelli sosyal politikalar izlemelidir, aşırı sağın Türkiye'deki ve dünyadaki yükselişinin durdurulması için bu şarttır, aksi taktirde "aşırı sağ bizi dümdüz edecek"tir.²¹ Dolayısıyla İYİP'in vitrine çıkan kadroları partinin merkez sağa yerleşmesini yeterli görmemekte, onun Zafer Partisi gibi partiler karşısında bir bariyer oluşturması gerektiğini de düşünmektedir.

O halde giderek merkez sağ bir parti hüviyetine bürünen İYİP'in seküler bir milliyetçiliğin de taşıyıcılığını üstlenmekte olduğunu, ancak bunu göçmenler/sığınmacılar üzerinden sağ popülist bir çizgiyle sentezlemediğini söyleyebiliriz. Bu nedenle seküler-popülist milliyetçiliğin izini sürerken başka bir yere, Ümit Özdağ'a ve Zafer Partisi'ne uzanmamız, Türkiye siyasetinin bu yeni fenomenini daha yakından incelememiz gerekmektedir.

7. Seküler-Popülist Milliyetçiliğin Manifestosu

İstifanın ardından Ayyıldız Hareketi adlı yeni bir oluşum başlatan Özdağ, hareketi kısa süre içerisinde bir partiye dönüştürmüş ve Zafer Partisi'nin (ZP) kuruluşu hem "Türlere Anadolu'nun kapılarını açan" Malazgirt Savaşı'nın hem de Milli Mücadele'nin savaştaki son aşaması olan Büyük Taarruz'un yıldönümüne denk getirilecek şekilde 26 Ağustos 2021 olarak seçilmiştir.

Göçmen/sığınmacı meselesini siyasal strateji ve söyleminin merkezine yerleştirmesi Özdağ'ı ve Zafer Partisi'ni Batı'daki sağ popülist akımlara yaklaştırır. Özdağ'ın söyleminde "küresel elitler", Yahudi komplosu, LGBTİ lobisi, çok kültürlülük eleştirisi vs. pek duyulmaz ama göçmen/sığınmacı düşmanlığı ve bunun ulus açısından yarattığı tehdit başlığında bir ortaklaşma söz konusudur.²² 2008 krizinden beri dünyada radikal sağ bir dalga yeniden yükselmektedir ve sağ popülizmin de içerisinde yer aldığı bu dalga, göçü Batı medeniyeti için en büyük beka tehdidi olarak görmekte, sıralamanın en tepesine yazmaktadır. Sağ popülist, neo-faşist akımlar, kapitalizmin 2008'den beri yaşadığı krizin ve neoliberal politikaların

²⁰ Konuşma için bkz. <https://www.haberturk.com/meral-aksener-goc-doktrini-ve-stratejik-eylem-plani-tanitim-toplantisinde-konustu-3517991>

²¹ <https://artigercek.com/makale/iyi-partili-umit-ozlale-turkiyede-siniflar-arasi-geciskenlik-kalmadi-227552>

²² Günümüz radikal sağ ve "düşman" kategorisine yerleştirdikleriyle ilgili olarak bkz. (Hermansson, Lawrence, Mulhall & Murdoch, 2023)

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

etkisiyle gelir dağılımının gider bozulmasını ve yoksullaşmayı göçmenlere/sığınmacılara bağlamakta, faturayı onlara kesmektedirler. Özdağ da benzer bir şekilde hem göçmenleri/sığınmacıları Türklüğe yönelik en büyük tehdit olarak görmekte hem de başta ekonomik kriz olmak üzere Türkiye'nin en önemli sorunlarının nedeni olarak göçmenleri/sığınmacıları göstermektedir. Bu haliyle Özdağ'ın ve Zafer Partisi'nin seküler milliyetçiliği aynı zamanda popülist bir karakter de taşımakta, yeni bir fenomen olarak seküler-popülist milliyetçikten söz etmek mümkün hale gelmektedir.

Partinin kuruluş günü Özdağ tarafından okunan manifesto, parti programıyla birlikte ZP'nin en önemli metnidir ve yakından incelenmeyi hak etmektedir. ZP manifestosuna göre, partiyi kuracak olan Ayyıldız Hareketi üyeleri ilk adımı 19 Mayıs 2021'de Anıtkabir'i ziyaret etmişlerdir. Hareket'i temsil eden bir heyet 29-31 Mayıs tarihleri arasında “Türklük için tarihin başladığı noktayı”, Yesi'ye, yani bugünkü adıyla Türkistan'a bir ziyarette bulunmuştur. “Büyük Hun Başbuğu Mete Han'ın başkenti” olan Yesi'de “bugün Türk Milletinin sahip olduğu Müslüman Türk kimliğini şekillendiren Hoca Ahmet Yesevi'nin türbesi” bulunmaktadır ve heyet burada dua etmiştir. Bunun ardından “Kazakistan'ın kurucu Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yan yana heykellerini” görmeye gitmişler ve “Atatürk'ten sonra Türk Birliği düşüncesini Türkiye'de yaşatan Başbuğ Alparslan Türkeş'i tarihin nasıl haklı çıkardığını” hatırlamışlar ve onu rahmet dileyerek anmışlardır. (s. 2-3)²³

Ahmet Yesevi'nin türbesinden aldıkları toprakla Türkiye'ye dönen heyet 26 Haziran'da Hacı Bektaş Veli'nin türbesini ziyaret etmiş ve Özdağ bu toprağı türbenin girişindeki karadut ağacının dibine serpmiştir. Çünkü rivayete göre Ahmet Yesevi Hacı Bektaş'a dergâhını nerede kuracağını göstermek için Yesi'den Anadolu'ya doğru yanan bir dal fırlatmış ve bu yanan dal bir karadut ağacına dönüşmüştür. Hacı Bektaş Veli'ye göre bu karadut ağacı meyve verdiği sürece Türk milleti Anadolu'da hüküm sürmeye devam edecektir.

Tüm bu sembolik niteliği açık ziyaretlerin ardından Ayyıldız Hareketi üyeleri Türkiye'yi gezmeye, toplantılar yapmaya, raporlar hazırlamaya, halkla görüşmeye başlamışlar, konferans ve çalıştaylar düzenlemişlerdir. Bütün bunlar olurken “Türkiye her geçen gün Ayyıldız Hareketinin Suriyeliler, Afganlar konusunda yaptığı uyarılar konusunda ne kadar haklı olduğunu daha iyi” anlamaya başlamıştır. ZP'nin kurulduğu ve manifestonun okunduğu 26 Ağustos 2021 ise Malazgirt Muharebesi'nin ve Büyük Taarruz'un yıldönümüdür ve bugün Türk milleti yeni bir saldırıyla, yeni bir beka tehdidi ile karşı karşıyadır:

“İstiklal Harbimizin üzerinden 100 sene geçtiği bugünler yine ülkemize emperyalizm saldırmaktadır. 100 sene önce Anadolu'da Türk Milletinin hukukuna son vermek için kiralık Yunan ordusunu kullanan emperyalizm bu kez kavimler göçü benzeri bir stratejik göç mühendisliği ile Türkiye'ye sürdüğü milyonlarca sığınmacı ve kaçak ile saldırmaktadır.

Türk Milleti'nin Anadolu'da egemenliğinin temelini sarsmak, ülkemizi istikrarsızlaştırmak ve nihayetinde Yugoslavya, Irak, Suriye, Lübnan gibi iç savaşa sürüklenmek isteniyor. Türk kentleri, ilçeleri adım adım örtülü bir istila ile ediliyor. Emperyalizm askeri okullarında ülkemize yönelik yönlendirilmiş göçleri, politik savaş olarak adlandırıyor. Amaçları, Türkiye'yi

²³ Zafer Partisi Kuruluş Manifestosu için bkz. <https://zaferpartisi.org.tr/kurulus-manifestosu/>. Bu kısımdaki sayfa numaralı atıflar linkte yer alan metne yapılmıştır.

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

sığınmacılar üzerinden iç çatışmaya sürüklemek ve Türkiye iç çatışma ile mücadele ederken, Türkiye’den güney ve doğu Anadolu’yu koparmaktır.” (s. 6)

Yeni beka tehdidinin ortaya konuluş biçimi açıktır, Özdağ’ın Stratejik Göç Mühendisliği kitabında anlattığı üzere emperyalizm Anadolu’yu Türksüzleştirmek için göçmenleri/sığınmacıları kullanmakta, Türkiye’yi bir iç savaşa sürüklemek istemektedir. Esas hedef ise bu iç çatışma esnasında Türkiye’nin Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerini koparmak ve Kürdistan’ı kurmaktır.

Manifesto hem “Saray Rejimi”ni, yani AKP iktidarını hem de “sarı muhalefet” olarak adlandırdığı muhalefet partilerini bu saldırıya teslim olmakla suçlar. Buna göre Cumhurbaşkanı Erdoğan Suriyelilerin Türkiye’de kalması için gizli bir 7 program yürütmektedir. Erdoğan’ın yakın çevresindeki Kürtçü kadro bir yandan ve Arap ırkçısı kadro bir yandan Suriyelilerin Türkiye’de kalması için çalışmaktadır.” Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) de artık Atatürk’ün kurduğu CHP değildir ve “vatanseverlerin, gerçek Atatürkçülerin oylarını işgal eden Dersim CHP’si İstiklal Harbimizden 100 yıl sonra Türkiye’ye gerçekleşen demografik saldırıya teslim olmuştur.” (s. 7) Oysa Türk milletinin % 90’ı “ülkeminin örtülü bir şekilde istila edildiğinin farkındadır” ve sığınmacıların/göçmenlerin ülkelerine dönmelerini istemektedir. Türk milleti “Türkiye Türklerindir” diyen bir iradeyi dillendirmektedir ama Türkiye siyasetinde bu iradeyi temsil eden hiçbir parti yoktur. İşte Zafer Partisi’nin kuruluşu bu iradenin temsil edilmesi anlamına gelmektedir, artık Türkiye siyasetinde bu iradeyi temsil eden bir parti vardır. (s.8)

Zafer Partisi’ni kuranlar kendilerine yabancı ve ırkçı düşmanı denileceğinin farkındadırlar ve ön almak için manifestoda bu suçlamalarda bulunacakların “vatan haini, bölücü, FETÖcü” vs. oldukları öne sürülmekte ve hepsine “canınız cehenneme” denilmektedir. (s. 9) Dahası, Türk milleti kimseye ırkçılık yapmamaktadır ama “Türk bakkalı, Türk pazarcısı, Türk manavı, Türk terzi, Türk taksicisi, Türk fırıncısı ırkçı bir dışlamaya maruz kalmaktadır, çünkü Suriyeliler Türklere alışveriş yapmamaktadır ve Türk esnafı vergisini düzenli olarak öderken Suriyeli esnaf vergi ödememektedir. Zafer Partisi ise “Biz Türklere yönelik Türkiye’de uygulanan ırkçılığa son vereceğiz” demektedir. (s. 9-10)

Zafer Partisi’nin manifestosunda Türkiye’nin neredeyse bütün problemleri Suriyelilere bağlanır ve çözüm vaatleri de bunun üzerinden verilir. İşsizlik mi? “Zafer Partisi İstanbul’da işini Suriyeliye kaybeden Türk tekstil işçisinin, eşinin ve çocuğunun karnını doyurmasının hakkını” savunmaktadır. Gıda enflasyonu mu? Zafer Partisi, “8 milyon insanın Türkiye’ye gelmesinden dolayı gıda fiyatlarının artması neticesinde pazardan çöp toplamak zorunda kalan Ayşe Teyzenin hakkını savunmaktadır.” Kira fiyatlarındaki artış mı? Zafer Partisi, İstanbul’da, Konya’da, Mersin’de, Gaziantep’te Suriyelilerden ötürü artan kiralardan dolayı geçim sıkıntısı ağırlaşan Türk insanının partisidir.” Esnafın sorunları mı? “Zafer Partisi, Gaziantep’te müşterisini Suriyeli terziye yitiren ve dükkanını kapatmak zorunda kalan Türk terzilerin haklarını” savunmaktadır. Sağlık sistemindeki sorunlar mı? Zafer Partisi, Şanlıurfa’da devlet hastanesinde Suriyelilerin arkasında kalmaktan sıkıldığı için özel hastaneye gidip ücret ödeyerek tedavi olmak zorunda kalan Türk vatandaşının hakkını” savunmaktadır. Kadınlara yönelik taciz hadiseleri mi? Zafer Partisi, “Burası cennet ve huriler

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

var' diyerek sarkıntılık yapılan, taciz edilen ve artık vatanının yollarında rahat yürüyemeyen Türk kadınlarının hakkını" savunmaktadır. (s. 10)

Batılı sağ popülist/neo-faşist akımların yaptıklarına benzer bir şekilde bütün siyasal, toplumsal ve iktisadi meselelerin kaynağı ve sorumlusu olarak sığınmacılar/göçmenler gösterildikten sonra güvenlikçi bir dile geçilir ve Zafer Partisi'nin "kendi ülkesinde sığınmacılardan korkmak zorunda kalan, kendi şehrinde bazı mahallelere, caddelere, sokaklara giremeyen Türk halkının hakkını" savunduğu söylenir. Bu güvenlikçi anlatıyı güçlendirmek için failinin Suriyeliler olduğu iddia edilen kimi cinayetlerden bahsedilir ve "Büyük Türk Milletine" mahallelerde, sokaklarda, parklarda "huzur içinde" gezebilme, "belediye otobüslerinde, tramvaylarda, metroda kendini "yabancı ve tek başına hissetmeme" sözü verilir. (s. 13)

Tüm bunlardan sonra Suriyelilere seslenilir; ancak parti manifestosu olarak yazılan metinde birden sağ popülizmin "millet adına konuşan lider" anlayışına uygun bir şekilde, "birinci tekil şahıs"ın konuşmaya başladığını duyuruz:

"Ülkemizdeki sığınmacılara ve kaçaklara da seslenmek isterim. Suriyeliler, Afganlar, size karşı kötü duygular beslemiyoruz. Ancak sizinle vatanımızı paylaşmak istemiyoruz. Sizi vatanımızda ancak turist olarak ağırlamak isteriz. Türk halkının misafirperverliğinden, yardımseverliğinden istifade ettiniz. Ancak Türk halkı da artık yoruldu. Artık, Türk halkının dostları olarak evinize dönün. Ülkenizi inşa edin." (s. 15)

Manifesto, Zafer Partisi'ne yöneltilecek en büyük eleştirinin "Suriyelileri geri göndermekten başka bir projeniz, bunun dışındaki meseleleri çözecek bir programınız yok mu" olacağını farkındadır. Bu nedenle de "korona sonrası dünyanın Türkiye için ortaya çıkardığı tehdit ve fırsatları gören tek parti"nin Zafer Partisi olacağı belirtilir; ancak "geri dönüş sağlanmadan Türkiye'nin ne ekonomik kalkınmasını devam ettirmesi ne işsizlik ne eğitim ne sağlık sorununu çözmesi ne de milli güvenliğini sağlaması" mümkün olabilecektir. Bu nedenle söz konusu eleştirilere Suriyelilerin gönderilmesinin "en öncelikli mesele" ve bir "başlangıç" olduğu belirtilerek şöyle yanıt verilir: "Sığınmacıların geri dönüşü çözümlerin başlangıcıdır. Biz bütün sorunları Suriyelileri ve diğerlerini geri yollayarak çözmeye başlayacağız. Suriyelileri ve diğer sığınmacıları, kaçakları geri yollayamayan bir Türkiye hiçbir sorununu çözemez."

Manifestonun devamında Zafer Partisi'nin ülkenin diğer meseleleriyle ilgili açıklama ve vaatlerde bulunulur ama bunlar sığınmacı/göçmen meselenin yanına, yöresine "iliştirilmiş" ve bir tür mecburiyetle söylenmiş gibidir. Metne ruhunu veren şey esas olarak sığınmacılar/göçmenlerin varlığından kaynaklı infial halinden milliyetçi bir teyakkuz hali çıkarmak, bu teyakkuz hali üzerinden milliyetçiliğin güncel bir versiyonunu inşa etmek ve yeni bir milliyetçi dalgayı yükseltmektir.

8. Seküler-Popülist Milliyetçiliğin Programı

Zafer Partisi'nin programı doğal olarak Manifesto'dan daha geniş kapsamlıdır ve partinin sığınmacılar/göçmenler dışındaki meselelere bakışına ve çözüm önerilerine çok daha ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir. Ancak parti programının da ruhunu Türklüğe yönelik beka tehdidi oluşturmaktadır ve bunun da kaynağı sığınmacılar/göçmenlerdir. Bu tehdidin üstesinden

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

gelmek için “Saray rejimi” ile “sarı muhalefet” dışında “üçüncü bir seçenek” şarttır ve işte Zafer Partisi o üçüncü seçeneğe işaret etmektedir. Peki “üçüncü seçenek” nedir, ne anlama gelmektedir. Buna çeşitli yanıtlar verilmekle birlikte yine ilk sıraya sığınmacı/göçmen meselesi yazılmıştır:

Üçüncü seçenek, Zafer Partisi, gitmezler denilen, ülkemize bombalandıkları için değil gelmeleri için bombalanan ve ülkemizi örtülü bir istila ile iç savaşa sürüklemenin aracı olarak kullanılan 8 milyon sığınmacı ve kaçağın son bireyine kadar ülkesine dönmesidir. Emperyalizm 100 sene zırhlıları ve işgal orduları ile gelmişti. Şimdi stratejik göç mühendisliği ile gelmiştir. 100 sene sonra biz de Mustafa Kemal Atatürk’ün söylediğini söylüyoruz: Geldikleri gibi giderler. (s.14)²⁴

ZP’nin programında Türkiye’nin çoklu bir kriz konjonktüründe bulunduğu tespiti yapılarak dört kriz başlığından söz edilir. Bunlardan ilki devlet krizi, ikincisi milli birlik krizi, üçüncüsü ekonomik kriz ve dördüncüsü de sığınmacılar ve kaçaklar krizi olarak adlandırılır. Devlet krizinin temelinde emniyet, adalet, milli savunma, dışişleri, içişleri ve diğer kadroların Gülen Cemaati’ne teslim edilmesi vardır. Sonrasında ise Gülen Cemaati’yle mücadele gerekçe gösterilerek kuvvetler ayrılığı ve parlamenter sistem yok edilmiş, bütün yetkiler “tek adam ve ailesi”ne devredilmiştir. (s. 29) İkinci kriz, yani “milli birlik krizi” ise “tek adam”la ilgilidir; buna göre “tek adam olma hırsının körüklediği toplumu bölerek, düşmanlaştırarak, gerilimle yönetme stratejisinin sonucunda toplum birbirine düşmanlaştırılarak kamplara ayrılmıştır.” Ayrıca “iç barışın tehdit altında olması sonucunda iyi eğitim görmüş insanlarımız ve bin bir güçlülükle biriktirilebilmiş sermaye yurtdışına kaçmak için fırsat arar hale gelmiştir. Ülkenin içinde bulunduğu çoklu krizin üçüncü boyutunda ekonomik kriz vardır. Sistemik yolsuzluk ve talan “düşük kur, sıcak para ve dış borca dayalı tüketim ekonomisi” ile birleşmiş ve ülkeyi adeta yeniden Duyun-u Umumiye’nin eşiğine getirmiştir. İktidar ve yandaş sermaye grupları ise Türkiye’ye adeta bir sömürge gibi davranmakta ve “üretimden koparılan Türk insanı çalışma ahlakından uzaklaştırılmaktadır.” Dördüncü kriz başlığı ise sığınmacılar ve kaçaklar krizidir. Türkiye dünyada en çok sığınmacının yaşadığı ülkedir ve bunun ağırlığı yanında “demografik yapısını ve Türk kimliğini” kaybetmektedir. Türk kentleri şu an “örtülü bir istila” ile karşı karşıyadır ve sığınmacıların nüfus artış oranlarının doğal nüfus artışı oranından beş kat daha fazla olması nedeniyle “25 yıl sonraki nüfus dengesi sığınmacıların lehine, Türk milletinin aleyhine” bozulacaktır. (s.31)

Türkiye çok boyutlu bir kriz yaşarken iktidar partisi sorunları bilerek ve isteyerek derinleştirirken “muhalefet partilerinin bazıları sorunları görmezden gelmeyi tercih etmekte, kimisi sorunları küçümsemekte veya romantik hülyalar içinde hümanizm edebiyatı ile kendini avutmakta” sorunları doğru bir şekilde ortaya koyup milli bir çözüm sunamamaktadırlar. İşte iktidar ve muhalefetin çözümsüzlük politikalarının karşısında bu çoklu kriz durumundan ancak “ittifakını yalnız yüce Türk milleti ile yapmış bir partinin iktidara gelmesi ile, Türk milletinin yeni zaferlere ulaşmasını sağlayacak Zafer Partisi ile mümkün olacaktır. (s. 32)

Parti programında sözünü edilen dört kriz başlığı için de çeşitli çözüm önerileri sunulmuş durumdadır. Göçmenler/sığınmacılar sorununa karşı geliştirilen projenin ismi ise “Anadolu

²⁴ Zafer Partisi’nin programı için bkz. <https://zaferturkpartisi.org.tr/parti-programi/>. Bu kısımdaki sayfa numaralı atıflar linkte yer alan metne yapılmıştır.

Kalesi"dir. Buna göre "Türk milletinin karşı karşıya olduğu ve varlığını, birliğini, geleceğini tehdit eden en büyük sorun ülkemize karşı emperyalizm tarafından bilinçli bir silah olarak kullanılan stratejik göç mühendisliği ile ülkemizin demografik yapısının değiştirilmesidir." Bu değişimle hedeflenen "Türkiye'yi Türk olmaktan çıkarmaktır." Göçmen ve sığınmacıların, özellikle de Suriyelilerin "nüfus üstünlüğünü ele geçirdikleri yerlerden başlayarak önümüzdeki yıllarda çıkartılacak bir iç savaş sonrasında Türkiye'den sözde 'Kürdistan' koparma hedefi gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır." (s. 50)

Zafer Partisi'ne göre "Suriyeli göçü Türk ekonomisini 2020 sonuna kadar 80 milyar dolar harcama yapmaya zorlamıştır" ve Türkiye'nin bu göçten kaynaklı yükün devam etmesi durumunda ekonomik krizden çıkması mümkün değildir. Göçün kalıcı olması durumunda Türk insanının işsizlik sorunu daha da derinleşecektir." Türk çocukları göçmen/sığınmacı çocuklarının uyum sorunları nedeniyle eğitim kalitesinin düşmesi sorunuyla karşılaşacaklardır. Hastanelerdeki göçmen/sığınmacı yoğunluğundan dolayı Türk vatandaşları sağlık hizmetlerinden "daha geç, daha az ve daha kalitesiz istifade edeceklerdir." Suriyeliler ve Afganlar Türkiye'ye "uzun mücadeleler sonucunda kaybolmuş hastalıkları" yeniden getirmişlerdir. "Suriyeli ve Afgan mafyasının güçlenmesi neticesinde" gençler arasında uyuşturucu kullanımı artmıştır. Türkiye özellikle Suriyelilerin varlığı nedeniyle Arap istihbarat örgütlerinin "arka bahçesi" haline gelmiştir. Sığınmacılar yüzünden "İslam'ın en büyük düşmanı olan cihatçı selefilik" Türkiye'de kendisine taban bulmaktadır. Yine sığınmacılar yüzünden Türkiye'den toprak talep eden Arap milliyetçisi örgütler kurulmaktadır.

Tüm bunların dışında küresel ısınma Asya'da kuraklığın artmasına sebep olmaktadır ve bu önümüzdeki yıllarda dünyayı yeni ve daha kitlesel göç akımlarıyla karşı karşıya bırakacaktır. Yeni göçmen dalgasının yöneleceği ülkelerden birinin Türkiye olması ise kaçınılmazdır ve bu nedenle de "Suriyeliler başta olmak üzere bütün sığınmacı ve kaçakları ülkelere büyük bir hızla yollamadığımız ve yeni göçleri en sert önlemleri uygulamaya sokarak engellemediğimiz takdirde ülkemiz geleceğini yitirecektir." (s. 52)

"Türk milletinin var olma iradesinin tek ve gerçek temsilcisi" Zafer Partisi "Suriyelileri Suriye'ye, Afganistanları Afganistan'a yollama konusunda kesin kararlıdır" ve bunun için plan, program ve projeleri hazırdır. Zafer Partisi'nin "Anadolu Kalesi" adını verdiği projenin önceliği "5,3 milyon ile en büyük bölümünü oluşturan Suriyeli sığınmacıların ülkelere dönmeleridir." Parti, Anadolu Kalesi projesi kapsamında hazırlanan "Geçici Koruma Altındaki (GKA) Suriyelilerin Vatanlarına Geri Dönüş Planı ve Stratejileri" adlı bir belge hazırlanmıştır. Belgede 5 tematik alan belirlenmiştir ve bunlar şöyle sıralanmaktadır: Onurlu ve Güvenli Geri Dönüş, Geri Dönüş Yönelik Uluslararası ve Toplumsal Bilgilendirme, İşgücü Piyasası, Sosyal Destek (sosyal hizmet ve yardımlar", Eğitim. Her tematik alan için "Türkiye'nin mevcut durumu, uluslararası örnekler ile yasal ve kuramsal çerçeve kapsamında Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin Vatanlarına Geri Dönüş Planı ve Stratejileri ve buna bağlı alt hedefler oluşturulmuştur. (s. 53)

Bu strateji parti programında maddeler halinde anlatılır. Buna göre ilk olarak "Açık kapı politikası"na son verilecek ve sınırların güvenliği "en etkin ve en sert" bir şekilde uygulanacaktır. İkincisi, Türkiye'deki göçmen ve sığınmacıların sınır dışı edilmesi için bir cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkartılacaktır. Üçüncüsü, göçmenlerin sınır dışı edilmesini

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) üstlenecek, Türk Silahlı Kuvvetleri, Milli İstihbarat Teşkilatı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Belediyeler vs. bu kurumla koordineli bir şekilde çalışacaktır. Dördüncüsü herhangi bir kaydı olmayan kaçak göçmenler için “kaçak prosedürü” hazırlanacaktır ve buna göre kamplara alınan kaçak göçmenler için gerekli güvenlik süreci başlatılacak, güvenlik süreci bitince yurtdışına gönderilmesinde sakınca bulunmayanlar sınır dışı edilecek, sakınca görülenler ise cezai yaptırımlar uygulandıktan sonra aynı işleme tabi tutulacaktır. Beşincisi, Suriyelilerin vatanlarına dönüş sürecinin başlatıldığına ilişkin duyurular yapılacak ve geri dönüş süreci için ne yapmaları gerektiğine yönelik kamu spotları yayınlanacaktır. Altıncısı, bu başvurular belediyelere yapılacak ve GİGM tarafından takip edilecektir. Yedincisi belediyelerde bu iş için görevlendirilecek personele eğitim verilecektir. Sekizincisi, Türkiye’ye göç gelmesi muhtemel ülkelere devlet görevlileri gönderilecek ve göçü yıldırıcı propaganda faaliyetleri yapmaları sağlanacaktır. Dokuzuncusu, geçici koruma statüsü altındaki yabancılara vatandaşlık verilmeyeceği açıklanacaktır. Onuncusu, Suriye hükümeti ile sığınmacıların bir yıl içinde ülkelerine dönmelerini sağlamaya yönelik görüşmeler yapılacak, Türkiye ile Rusya’nın Birleşmiş Milletler adına, geri gönderilen göçmelerin 5 yıl boyunca güvenliğini sağlamasına Suriye ikna edilmeye çalışılacaktır. On birincisi, Türkiye Avrupa Birliği’nin finanse edeceği projelerle Suriye’nin kuzeyini inşa edecek ve Türkiye’den dönen Suriyelilere iş alanları açılacaktır. On ikincisi, Suriyelilerin sınır dışı edilecekleri bir yıllık süre içinde Türkiye’de sahip oldukları ticari kuruluşlar denetlenecek, vergilendirilecek ve kaçak mallara el konulacaktır. On üçüncüsü, yine aynı süreç içerisinde Suriyeli işletmecileri kapsayacak şekilde mükellefiyet kanunu çıkartılacak, çalışanlardan sigorta katkı payı alınacak ve vergi kesintisi yapılacaktır. On dördüncüsü, Türkiye’nin güney illeri başta olmak üzere tüm il ve ilçelerde denetimler başlatılacak, kaçak göçmenler güvenlik istihbaratı yapıldıktan sonra sınır dışı edilecektir. On beşincisi, son beş sene içerisinde bayram ziyareti, ticaret, vs. nedenlerle Suriye’ye giden geçici koruma altındaki Suriyeliler tespit edilerek sınır dışı edilecektir. On altıncısı, göçmen ve sığınmacılara yönelik ücretsiz sağlık hizmetleri durdurulacaktır. On yedincisi, Suriyeli öğrenciler ülkelere dönüş öncesinde Suriye’ye uyum sağlamaları için son bir sene sadece Suriyelilerden oluşan sınıflarda Suriyeli öğretmenler tarafından okutulacaklardır. On sekizincisi suç işleyen sığınmacılar kanunda öngörülen cezalarını çektikten sonra sınır dışı edileceklerdir. (s. 54-58)

Varlığını ve popüleritesini sığınmacılara yönelik infial ve teyakkuz haline borçlu olan Zafer Partisi, lideri Özdağ’ın öncülüğünde bu infial ve teyakkuz halini diri tutmak için başta sosyal medya olmak üzere her türlü propaganda aracından ve yönteminden faydalanmakta, yaşanan çoklu kriz halinden faydalanarak toplumun korku ve paranoyalarına oynamakta, tüm bu süreçte de çoğu zaman yalana başvurmaktadır. İzleyen bölümde bu “yalan siyaseti”nin üzerinde duracağız.

9. Ümit Özdağ’ın Popülist Performansı²⁵

İnternet arama motorlarından birine “Ümit Özdağ’ın yalanları” yazdığınızda karşınıza çok sayıda haber çıkmaktadır. Sahiden de sağ popülizmle post-truth arasındaki varoluşsal ilişkiye uygun bir şekilde Özdağ göçmen ve sığınmacılarla ilgili süreklileşmiş bir şekilde yalan

²⁵ Popülist akımlarda liderin rolü ve sergilediği performansın önemiyle ilgili olarak bkz. (Moffit, 2020)

söylemekte, yaptığı paylaşımlar milyonlarca kişi tarafından okunmakta ve o paylaşım ile ilgili haberler bir süre sonra yalanlara dahi insanların aklında ilk söylenen yalan kalmaktadır. Özdağ kendisinin ve partisinin popülaritesi için “göçmen ve sığınmacı tehdidi”ni sürekli gündemde tutması gerektiğini bilmektedir. Bu yüzden de sürekli olarak çoğu sonradan yalanlanan haberler paylaşmakta, vatandaşlık verilen Suriyeliler, kavga, cinayet, orman yangını ve deprem gibi tüm toplumu ilgilendiren meseleler üzerinden bir infial ve teyakkuz hali yaratmaya çalışmakta, Türkiye’nin içinden geçtiği çoklu kriz konjonktürünün de etkisiyle, çoğu zaman bunu başarmaktadır.

Özdağ’ın infial ve teyakkuz halinin yaygınlaşıp derinleşmesini kolaylaştırdığını bildiği için 6 Şubat 2023 depremi bağlamında günler boyunca söylediği yalanlar, sözünü ettiğimiz duruma en uygun örnek olarak üzerinde durulmayı hak etmektedir. Özdağ depremin henüz ilk günü Twitter üzerinden yaptığı paylaşımda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ı da etiketleyerek “Bölgeden alçakça yağma görüntü ve haberleri geliyor. Yağmacılara karşı asker ve polise vur emri verilmeli. Aksi takdirde ülke olarak önü alınamayacak başka olaylar ile karşı karşıya kalacağız” şeklinde bir açıklama yapmış, ancak fail olarak doğrudan Suriyelileri işaret etmemiştir.²⁶ Sonrasında ise yağma olaylarını Suriyelilerin yaptığına dair çoğu yalan olan mesajlar, videolar paylaşarak sözünü ettiğimiz “infial ve teyakkuz halini tetiklemeye çalışmıştır.

Ümit Özdağ 8 Şubat’ta, yani depremin ikinci gününde Suriyelilerin Hatay’ın Samandağ ilçesinde Suriyelilerin yağma yaptıklarını öne sürmüştü, ancak bizzat kendi partisinin ilçe başkanı olan Suphi Yıldız tarafından yalanlanmıştır. Yıldız’ın aynı gün Twitter hesabından yaptığı paylaşım şu şekildedir: “Çok fazla bilgi karmaşası oluyor. Samandağ’da Suriyeliler ellerinde bıçakla yağmalama yapmıyor arkadaşlar. Neye yetişeceğimizi şaşırдық. Suriyeliler bıçakla değil normal şekilde gezemezler Samandağ’da.”²⁷ Özdağ’ın “Suriyeliler Fenerbahçe’nin yardım tırını yağmaladı” iddiası da Fenerbahçe Spor Kulübü’nün yöneticileri tarafından yalanlanmış, Fenerbahçe Genel Sekreteri Burak Çağlan Kızılhan tarafından 9 Şubat’ta yapılan açıklamada “Bu konunun, bu çıkan haberin hiçbir şekilde doğruyu yansıtmadığını söylemek istiyorum. Biz, hem TIR şoförüyle görüştük hem oradaki kontak kurduğumuz kişimizle görüştük. Zaten dağıtımın yapıldığına dair bir video da paylaşmış olduk. Bu haber kesinlikle doğru değildir” denilmiştir.²⁸ Özdağ aynı gün bu sefer de Mersin’deki Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarını kastederek “siz delirdiniz mi? Kız öğrenci yurduna kızlı-erkekli Suriyelileri yerleştirmek” ne demek şeklinde bir paylaşım yapmış, ardından başka hesaplardan Suriyelilerin yurt odalarında müstehcen şeyler yaptıkları ve nargile içtikleri yönünde sahte görüntüler paylaşılmıştır. Bunun üzerine CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır bahsi geçen yurt binasına giderek bir inceleme yapmış ve ardından “Odaları gezdim. Samandağ’dan, Malatya’dan, Kahramanmaraş’tan her yerden gelen vatandaşlarımız var. Tabii ki Suriye vatandaşı olup gelen ailelerimiz de var. Ben rakamları aldım, sağ olsun rakamları da verdiler. Nargile gibi, müstehcen görüntü gibi şeyler yok. Zaten odalarda böyle bir sistem de yok, odaları tek tek gezdim. Sosyal medyada olduğu gibi o görüntüler yok, hatta

²⁶ <https://www.diken.com.tr/umit-ozdag-yagmaci-var-dedi-vur-emri-istedi/>

²⁷ <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/umit-ozdagin-yagma-iddiasina-kendi-partisinden-yalanlama-geldi-2049707>

²⁸ <https://www.cumhuriyet.com.tr/spor/fenerbahce-yagma-haberleri-gercegi-yansitmiyor-2049751>

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

odaların dizaynı bile farklı. Eski görüntüler bunlar” şeklinde bir açıklama yapmıştır.²⁹ Özdağ 10 Şubat günü bir video yayınlarken altına “Mavi yağmurluklu Suriyeli canlı yayında itfaiye erinin telefonunu çalıyor” yazmıştır. Ancak Özdağ’ın Suriyeli ve hırsız dediği kişinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu ve hırsızlık yapmadığı ortaya çıkmış, Özdağ da attığı tweeti silmiştir.

Özdağ bu örneklerin hiçbirinde söylediğinin yalan olduğunu kabul edip özür dilememiş, en fazla paylaşımını silmiş ve “yalan siyaseti”ne devam etmiştir. Bazen de söylediği şeyin yalan olduğu ortaya çıkınca, söylediğinin yalan olup olmamasının bir öneminin bulunmadığı, önemli olanın “meselenin özü” olduğu şeklinde bir savunma gerçekleştirmiştir. Örneğin 3 Ağustos 2022’de, sosyal medya hesabından dayak yemiş bir kişinin fotoğrafıyla birlikte “sığınmacı ve kaçaklar Türk vatandaşlarını gasp ediyor, bıçaklıyor, öldürüyor! Konya’da Fatih Büyükziyanak 31 Temmuz günü 3 Suriyeli tarafından gasp edilip, öldürülmeye dövüldü. Fatih ölümden döndü. Bu olayları halktan saklamaya devam edin, çünkü siz Türk’ün gerçek düşmanısınız!” şeklinde bir paylaşımında bulunmuştur. Ancak dövülen kişinin Suriyeliler değil bir Türk tarafından dövüldüğü ortaya çıkmıştır. Özdağ bunun üzerine özür dileyip paylaşımını silmek yerine yanıltıldığını söylemiş ve “Bu kişi alacak verecek meselesinden dolayı bir Türk tarafından dövülmüş. Konuyu ailesinden gizlemek için 'Suriyeliler saldırdı' demiş. Ben gündeme getirince olay büyümüş. Paniklemiş gerçeği söylemiş. Ayıp ayıp. Dayak yedin anladık dürüst ol, yalan söyleme” şeklinde yeni bir açıklamada bulunmuştur.³⁰

Bu yalan siyasetine dair başka ve daha çarpıcı bir örnek için ise Özdağ’ın 14 Mayıs seçimlerine doğru giden süreçte yaptığı bir paylaşımına bakılabilir. Bir sosyal medya hesabından Halkların Demokratik Partisi’nin (HDP) listelerinden seçime gireceği Yeşil Sol Parti’nin (YSP) seçim şarkısında “Ayakları üstünde Zap’a gelen Türk askerini havaya uçurduk” şeklinde bir sözün geçtiği yönündeki yalan bir haberi haberin gerçek olup olmadığını sorgulamaksızın alıntılamanın yanı sıra Ümit Özdağ, rakibi olarak gördüğü İYİP’in “teröristlerle” birlikte hareket ettiğini öne sürmüştür. Duygusal tonu hayli yüksek paylaşımına “Bazı şeylere inanmak ve kabul etmek zor oluyor” diye başlamış ve devamında birlikte yıllarca Türk milliyetçiliği mücadelesi verdikleri, Nihal Atsız’ın kitaplarını okudukları, sokaklarda “şehitler ölmez vatan bölünmez” şeklinde slogan attıkları, şehit cenazelerine katıldıkları İYİ Partili Türk milliyetçilerinin “bu seçimlerde ellerinde binlerce Türk askerinin kanı olan, HDP/Yeşil Sol Parti ile birlikte” hareket edeceklerini söylemiştir. Alıntıladığı haberin yalan olduğu ortaya çıktığında ise yeni bir paylaşım yaparak “Bazıları aşağıdaki marşta haber sitesinin kullandığı ifadenin geçmediğini söylüyor. Olabilir. Önemli plan HDP’nin eli kanlı olduğudur. PKK’nın uzantısı olduğudur. PKK’nın lojistik sistemini sağladığıdır. Burada bu alçak mısralar yoksa başka terör örgütü marşlarında benzerleri vardır” demiş ve bu minvalde siyaset yapmaya devam etmiştir.³¹

Tekrar söylemek gerekirse, günümüz seküler milliyetçiliğine sağ popülist karakterini veren olgu, sadece göçmenleri/sığınmacıları beka meselesi olarak görmesi ve hedef tahtasına yerleştirmesi değil, infial ve teyakkuz haline dayalı siyasal stratejisinin yalan ve provokasyon üzerine kurulu söylem ve pratikler aracılığıyla hayata geçiriliyor oluşudur.

²⁹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/chpli-basarir-iddialarin-odagindaki-yurda-gitti-iddialar-asilsiz-2050235>

³⁰ <https://haber.sol.org.tr/haber/umit-ozdagin-yalani-ortaya-cikti-ozur-dilemedi-344332>

³¹ <https://twitter.com/umitozdag/status/1641474618899701760>

10. Sonuç

14 Mayıs 2023 seçimlerinde İYİP yüzde 9,75 oranında bir oya ulaşmış ve hem ülkücü milliyetçiliğin esas partisi olan MHP'nin gerisinde kalmış hem de merkez sağ parti olma iddiasının altını dolduramamıştır. Zafer Partisi için ise durum biraz daha farklıdır, ZP seçimlerde 2,28 civarında bir oy alarak seçim barajını aşamamış ve TBMM'ye vekil sokamamıştır; ancak ZP'nin oyları son derece önemsiz Adalet Partisi ve Doğru Parti ile kurduğu ATA İttifakı'nın adayı Sinan Oğan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde 5.17 oranına ve 2.829.634 oya ulaşmayı başarmıştır. Oğan seçim boyunca söylemini göçmenler/sığınmacılar meselesi üzerine kurmuş, TRT'de yaptığı propaganda konuşmasında “14 Mayıs'ta siz neyi oylayacaksınız? 14 Mayıs'ta öncelikle siz 'bu ülkeden 13 milyon sığınmacı gitsin mi yoksa kalsın mı?' onu oynayacaksınız” demiştir. Oğan “üçüncü seçenek” olma iddiasına uygun bir şekilde hem iktidarı hem muhalefeti sığınmacılar meselesi üzerinden eleştirmiş, oyların iktidara verilmesi halinde “ensar, muhacir edebiyatı” yapacağını, Millet İttifakı'na verilmesi halinde ise “gönüllü gönderelim” diyeceklerini söylemiştir. Kendisi ise sığınmacıları zorla gönderecektir:

“Şimdiye kadar 150 milyar dolardan fazla Türk milletinin parasının harcandığı, çok sayıda suça karıştıkları halde hükümet tarafından bunların gösterilmediği, sokaklarda kadınlarımızın rahatsız edildiği, rahatça yürümediği bir sürecin sonunda biz size şunun sözünü veriyoruz ve diyoruz ki sığınmacılar ülkelerine gidecek. Sığınmacılar ülkelerine mutlu ve mesut bir şekilde gidecek. Gerekirse zorla gidecek ancak bu zorluk hukuk içinde olacak. Kaçak olarak giren bir Türk, İngiltere'de yakalandığında bu Türk'ü İngiltere, Almanlar, ABD ne yapıyor? Sınır dışına gönderiyor. Biz de aynısını yapacağız.”³²

İktidara gelmeleri halinde çıkaracakları bir numaralı cumhurbaşkanlığı kararnamesinin “Suriyelilerin ve sığınmacıların ülkelerine gönderilmesi” olacağını söyleyen Oğan'ın yüzde beşlik oy oranına ulaşmasının tek nedeni sığınmacılara yönelik söylemi değildir elbette ama en önemli nedeni olduğu öne sürülebilir. AKP'nin “Araplaşma” olarak kodlanan politikalarına ve sığınmacılara/göçmenlere yönelik infial ve teyakkuz hali, muhalefetin sığınmacı/göçmen politikasındaki radikal olmayan tavrına yönelik tepkiyi de beraberinde getirmiş, çoğunluğunun genç olduğunu tahmin edebileceğimiz bir seçmen kitlesi tercihini Oğan yönünde yapmıştır.

Seçimin ilk turda bitmemesi ve ikinci tura kalması Oğan'ı kilit isim haline getirmiş hem Cumhurbaşkanlığı Millet İttifakı Oğan'ı yanlarına çekmek için girişimlerde bulunmuşlar, Oğan ve adayı olduğu ATA ittifakı da başta göçmenlerin/sığınmacıların ülkelerine gönderilmeleri olmak üzere taraflara kendi şartlarını sunmuştur. Hangi ittifakın destekleneceğine dair tartışmalar neticesinde ATA İttifakı dağılmış, Sinan Oğan Tayyip Erdoğan'a desteğini açıklarken, imzalanan bir protokol neticesinde Ümit Özdağ Kemal Kılıçdaroğlu'na destek kararı almıştır. Protokolün en önemli maddelerinden biri göçmenlerin/sığınmacıların bir an önce ülkelerine gönderilmeleri yönündedir ve cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turuna damgasını vuran olgu göçmenler/sığınmacılar tartışması olmuştur. CHP yönetimi ikinci tur

³² Konuşmanın tamamı için bkz. <https://www.trthaber.com/haber/gundem/sinan-ogan-trtde-propaganda-konusmasini-yapti-765545.html>

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde. *Fiscoeconomia*, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

için yürüttüğü iki haftalık kampanyada daha milliyetçi bir söylem izler ve göçmen/sığınmacı meselesini bu söylemin merkezine yerleştirirken, AKP cenahı da Suriye'nin kuzeyinde göçmenler/sığınmacılar için yapılan briket evleri ve o evler tamamlandığında göçmenlerin/sığınmacıların ülkelerine döneceği yönünde bir propaganda yapmıştır.

Netice itibarıyla 14-28 Mayıs seçimleri seküler-popülist milliyetçiliğin görünürlüğü, bilinirliğini artıran, Oğan ve Özdağ gibi figürlerin güçleriyle orantısız bir şekilde siyaseti etkiledikleri, göçmen/sığınmacı meselesinin Türkiye'nin en önemli meselesi olarak sunulduğu ve kitlelerde alıcı bulunduğu bir sürece işaret etmektedir. Cumhur İttifakı'nın meclis çoğunluğunu aldığı ve Erdoğan'ın bir kez daha cumhurbaşkanı seçildiği bu seçimlerden sonra, özellikle para karşılığı vatandaşlık verilen Arapların oy kullanma görüntülerinin ya da Arap dünyasından gelen kutlamaların yarattığı infial haliyle birlikte, göçmen/sığınmacı düşmanlığı üzerine kurulu bir muhalif söylemin giderek güçleneceği, bunun da seküler-popülist milliyetçiliğin popülerleşmesi ve kitleselleşmesini hızlandıracağı tahmin edilebilir. Dolayısıyla Türkiye'nin yakın geleceğinde siyasal alana damgasını vuracak akımlardan biri seküler-popülist milliyetçilik olacaktır.

Kaynakça

- Açkel, F. (2023). "Kutsal Mazlumluk"tan "Makyavelist Despotizm"e AKP Otoriterliğinin Psikopatolojisi. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Akın, A. Z. (2019). Neoliberalizm Etkisinde Sağ Popülizmin Yükselişi: ABD, Macaristan ve Fransa Örnekleri. *Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi*, 5(1), 27-39.
- Altundağ, M. Y. (2022). Yeni Seküler Milliyetçiliğin Doğuşu. *Politikol*. <https://www.politikol.com/yeni-sekuler-turk-milliyetciliginin-dogusu/>
- Atay, G. (2022). *Türk Milliyetçiliğinin Dönüşümü: Milliyetçi Hareket Partisi ve Büyük Birlik Partisi Ayrımı (1992-2018)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Birikim. (2022). Sayı 388-389, Haziran-Temmuz.
- Bora, T. & Can, K. (2000). *Devlet Ocak Dergâh 12 Eylül'den 1990'lara Ülkücü Hareket*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Bora, T. & Can, K. (2004). *Devlet ve Kuzgun 1990'lardan 2000'lere MHP*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Brown, W. (2021) *Neoliberalizmin Harabelerinde Batı'da Antidemokratik Siyasetin Yükselişi*. B. Doğan (Çev.). Metis Yayınları, İstanbul.
- Dinçaslan B. (2020). Haydi İrkçilik Yapalım. *Tamga Türk*, 21 Haziran, <https://www.tamgaturk.com/yazarlar/m-bahadirhan-dincaslan/haydi-irkcilik-yapalim/13838/>
- Dinçaslan B. (2022). Kaçak Göçmenler Türk Medeniyetini Çökertir mi?. *Tamga Türk*, 17 Nisan, <https://www.tamgaturk.com/yazarlar/m-bahadirhan-dincaslan/kacak-gocmenler-turk-medeniyetini-cokertir-mi/17360/>

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde. *Fiscoeconomia*, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

- Dinçaslan B. (2023). *Seküler Milliyetçilik 21. Yüzyılda Türk Milliyetçiliğinin Teorisi*. Yenisey Yayınları, Ankara.
- Ertekin, O. (2002). Cumhuriyet Döneminde Türkçülüğün Çatallanan Yolları. T. Bora & M. Gültekingil (Der.), *Modern Türkiye’de Siyasal Düşünce Cilt 4: Milliyetçilik*.
- Gerbaudo, P. (2022). *Büyük Geri Tepme Popülizm ve Pandemi Sonrası Politika*. Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Güler, B. A. (2015). *Ulusalçılık ve Karşıtları*. Pozitif Yayınları, İstanbul.
- Güzel, S. Ç. (2018). *Ulusalçı ve Ülkücü İdeolojilerin Milliyetçilik Anlayışlarının Karşılaştırılması: Aydınlik ve Ortadoğu Gazetesi Örnekleri (2005-2017)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hermansson P., Lawrence D., Mulhall J. & Murdoch S. (2023). *Uluslararası Alternatif Sağ 21. Yüzyılın Faşizmi mi?*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Miller-İdris, C. (2023). *Anavatanda Nefret Yeni Küresel Aşırı Sağ*. Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Moffitt, B. (2020). *Popülizmin Küresel Yükselişi Performans Siyasi Üslup ve Temsil*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Mudde, C. (2022). *Günümüzde Aşırı Sağ*. S. Erdem Türköz (Çev.). Nika Yayınevi, Ankara.
- Özdağ, Ü. (2020). *Stratejik Göç Mühendisliği*. Kripto Basın Yayın, İstanbul.
- Saraçoğlu, C. (2023). Seküler Milliyetçilik diye bir şey var mı?. *Duvar*. <https://www.gazeteduvar.com.tr/sekuler-milliyetcilik-diye-bir-sey-var-mi-makale-1597848>
- Uzun, E. (2021). Sokaktaki Milliyetçiliğin ‘Yeni’ Sesi: Öfkeli Genç Türkler. *Birikim*. <https://birikimdergisi.com/haftalik/10750/sokaktaki-milliyetciligin-yeni-sesi-ofkeli-genc-turkler>
- Yanardağ, M. (2002). *MHP Değişti mi, Ülkücü Hareketin Analitik Tarihi*. Gendaş Kültür Yayınları, İstanbul.
- Yaşlı, F. (2014). *Kinimiz Dinimizdir Türkçü Faşizm Üzerine Bir İnceleme*. Yordam Kitap, İstanbul.
- Yaşlı, F. (2019). *Antikomünizm, Ülkücü Hareket, Türkes Soğuk Savaş ve Türkiye*. Yordam Kitap, İstanbul.
- Yıldırım, Y. (2017). Liberal Demokrasinin Krizi Bağlamında Avrupa’da Sağ Popülizm ve Yükselen Aşırı Sağ. *Amme İdaresi Dergisi*, 50(2), 51-72.
- Zafer Partisi. (2021). *Zafer Partisi Kuruluş Manifestosu*. <https://zaferpartisi.org.tr/kurulus-manifestosu/>
- Zafer Partisi. (2021). *Zafer Partisi Programı*. <https://zaferpartisi.org.tr/parti-programi/>

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

"Border is Honor": In the Footsteps of Secular Populist Nationalism

Fatih Yaşlı

Extended Abstract

There are several observations and assessments on the rise of a new version of nationalism in recent years in Turkey. According to the writer of this article, the rise is real, and the actual reason behind it is the immigrant/refugee influx in Turkey. Secular nationalism is the result of the social rage towards the immigrants/refugees who are coded as "Syrians," and it is becoming highly popular, especially among the younger generations.

Essentially, the concentration of the rage towards immigrants/refugees is caused by the multi-crisis conjuncture, which affects Turkey too. Turkey is experiencing both a distribution crisis and also a hegemony crisis at the same time. As a result of the economic policies AKP implemented, the exchange rate and inflation increased while the real wages decreased, which eventually weakened the purchase power. The rage of the impoverished masses usually turns toward the "Syrians", who are believed to benefit freely from the public services, work for lesser wages and steal the jobs, according to the general consensus.

The hegemony crisis is the result of the policies AKP implemented. As a result of governing for the last 21 years, the elections of 14-28 May 2023 reveal that the society in Turkey is divided into two parts. The supporters of the AKP are on one side and the opponents of the government are on the other, and this division is reflected in the political area as Pro-Erdoğan vs. Anti-Erdoğan. In other words, the reaction towards the AKP governance and Erdoğan is expressed in the topic of "Syrians." An important proportion of the opponents considers the government policies regarding the immigrants/refugees as a part of the Arabizing of Turkey and fears a "demographic engineering."

Secular Nationalism rises from this situation and carries the concerns and fears nourished by the crisis into the political arena. Secular nationalism considers the refugees/immigrants as a "threat to survival" and ranks the refugees/immigrants as the number one threat against Turkishness. According to this perspective, the refugees/immigrants coming to Turkey are the product of the demographical engineering of the imperialist powers and the aim is the "deturkification" of Anatolia. The actual threat against Turkishness is existence of the refugees/immigrants and therefore, the primary mission is to fight against this threat. Thus, the Turkish nationalists have to inform people about "Syrians," organize in society, create a popular opinion in favor of sending "Syrians," and send them to their countries in no time.

What distinguishes today's secular nationalism from the movements of the past is its emphasis on the immigrant/refugee problem by considering it as the primary threat. When we look at past discussions, the topic of the older versions of secular nationalism was either how to establish a relationship with Islam and whether Islam and Turkish nationalism can be brought together or not. The separation in Turkish nationalism in the past occurred between the ones who aimed to synthesize nationalism and Islam and the ones who opposed this project. However, it is not the issue for today, and the current secular nationalism differs from the past by prioritizing "Syrians" as the primary threat. Communism, the Kurdish problem, the Armenian problem, and the Cyprus problem are not considered primary

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

threats to survival anymore for secular nationalism, while the refugees/immigrants became a prior threat.

Because of the fact that what makes the current secular nationalism new is the subject shift in the threat to survival, understanding this movement can be possible by focusing on the refugee/immigrant problem. The concepts of "indignation" and "vigilance" are really important on this subject. The new secular nationalism manipulates the reaction of Turkish society lives in a conjuncture of crisis towards immigrants/refugees and intends to rise from an indignation state and social hypervigilance based on several fabricated news.

Because of these features, secular nationalism is similar to the neo-fascist, right-populist movements in the West because these Western movements also consider the refugees/immigrants as a threat to their survival and organization by transforming the state of indignation to hypervigilance. Thus, we need to add populism to the definition of current secular nationalism and name it as secular-populist nationalism. The new nationalism wave on the rise considers refugees/immigrants as a threat to survival and targets them with populist methods, like how the Arabization of Turkey is the greatest threat to Turks. That is why we call this new nationalism both secular and populist.

Secular populist nationalism has no theoreticians, newspapers, or ideological magazines yet. There are also no academic-scientific studies about the subject to date. Therefore, secular-populist nationalism has a "specter" character. To trace this specter, we need to look into the names and political organizations that are in an amorphous state. Bahadır Dinçaslan, one of the names that this study focused on, is the writer of the only book named "Secular Nationalism" in Turkish, a book that tries to theorize secular nationalism. However, his work is far from theorizing the whole ideology. The concepts of secularism, political Islam, religionization, religious cults and communions almost have no place in the book. These are the reasons why this study focused on Dinçaslan's articles on refugees/immigrants rather than his book.

To understand secular-populist nationalism, it is important to look into the political parties and political figures. İYİ Party (İYİP), which an estranged faction from the Nationalist Movement Party founded, was considered the representative of secular nationalism at first. However, the party neither combined secular nationalism with populism nor centralized the refugee/immigrant hostility in their politics because their aim was to become a centrist party. Therefore, they did not develop a radical position on the subject. Even though the party states that the refugees have to be sent back and makes the propaganda of this statement from time to time, they do not use a method to trigger indignation and create a state of hypervigilance so that a faction split from İYİ Party founded the Zafer Party to seize the opportunity.

Zafer Party can be seen as an equivalent of the neo-fascist/populist right parties in Europe. The party's attitude towards refugees/immigrants is hostile against them, and creating an indignation and vigilance state by provoking the society with fabricated news to organize makes them a clear example of a populist right party. However, the Zafer Party builds their hostility against the refugees/immigrants with the "Arabization of Turkey" fears, which

Yaşlı, F. (2023). "Hudut Namustur": Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

appeals to the secular parts of Turkish society. Therefore, we can say that the Zafer Party represents the secular-populist nationalism in Turkey.

According to the Zafer Party, what happens in Syria and Afghanistan is irrelevant to the immigration influx to Turkey. The global forces encourage immigration from these countries to Turkey as a part of a bigger plan. The actual plan is demographic engineering, and the aim is the deturkification and the Arabization of Anatolia. Thus, the current threat to survival for Turkish nationalism is refugees/immigrants and the primary mission is to stop the immigration and send the refugees/immigrants in Turkey to their home countries and "force them to go back" if necessary. While the Zafer Party states that the refugees will be sent back in accordance with international law, "forcibly if necessary" is central to their discourse, which they propagate by fabricated news several times. The leader of the Party, Ümit Özdağ, leads the propaganda as it is in nature of the populist right. The whole performance of Özdağ depends on sharing fabricated news with his followers on social media and creating a state of indignation and vigilance to increase their influence.

We can say that this propaganda appeals to the younger generations especially. The more educated fraction of society who feels anxiety about the future and struggle with unemployment or very low wages express their reaction to the government through refugees/immigrants and blame them for the conditions they live to the point scapegoating the refugees/immigrants. Then again, this is not an exclusive expression to the younger-educated fractions of society, we can say that the hostility against refugees/immigrants is common ground for the whole of Turkish society.

This situation reflected itself in the 14-28 May elections and Sinan Oğan, who is the candidate of the Zafer Party leading ATA alliance, gained 5 percent of the votes. In the second round of the election, Oğan stated his support for Erdoğan while Özdağ supported Kılıçdaroğlu. Erdoğan realized the popularity of hostility against refugees/immigrants in society and mentioned the housing they started to build in Syria for the immigrants and had to make propaganda about how he would send them back to their home countries in inhumane conditions. Kılıçdaroğlu, on the other hand, set a harsher tone in the second round of the elections and built this harshness through hostility against refugees/immigrants and signed a protocol that prioritized sending the refugees back to please Ümit Özdağ.

The results of the election, where AKP-MHP won the majority of the parliament and Erdoğan won the Presidency, indicate that there will not be radical changes in the policies of refugees/immigrants. The reactions to the government will be expressed through different forms, and the refugee/immigrant policies will be the most popular subject of this expression. If the opposing parties do not build a political opposition around the chronic problems of the country, such as poverty, unemployment and inflation, which aims to build a social opposition wave pointing and targeting Turkish capitalism as the root of these problems, the displeased parts of the society which targets the refugees/immigrants will expand and the scapegoating refugees/immigrants will be more popular in coming days. These conditions will lead the rise of secular-populist nationalism and the birth of the Turkish equivalent of neo-fascism, populist right and racism from this movement. Zafer Party seems to be the most powerful candidate, but it is possible that new candidates from

Yaşlı, F. (2023). “Hudut Namustur”: Seküler-Popülist Milliyetçiliğin İzinde.
Fiscoeconomia, 7(3), 2636-2671. Doi: 10.25295/fsecon.1322158

different fractions of nationalism may arise to invest in refugee hostility. That is why the phenomenon of “secular nationalism” should be investigated closely, which involves new academic theoretical studies and political solutions. This study should be seen and evaluated as one of the first studies on the subject as an introduction.